

Európai zavarokról

tett említést Bucarestben egy udvariasan mosolygó, külsőleg talpig európai diplomata, névszerint Fujita bucuresti-i japán követ. Külsőleg talpig európai, — de belül, lelke legmélyén és egy többezer éves ázsiai faj külpolitikai szolgálatának egyik igen fontos és felelősségteljes posztján, európai ruhában is: japán. Fujita követ feltűnést keltő nyilatkozatából a modern és mégis az európai modern világszemlélettől annyira elütő japáni lélek mosolyog ki, kissé fölényesen, kissé szatirikusan a középeurópai országokra, amely könnyedén udvariai, szinte sajnálkozó gesztussal cáfojja mindcannak a rémségnek, feifordulásnak és forradalmakat sejtető zavarnak a hírét, amit számunkra a Távol-Kelet, Mandzsuriával, Kínával és Japánal együtt, már hetek óta jelent — és ugyanakkor nem mulasztja el ráemlékeztetni az európai zsurnalisztát arra, hogy talán jobb lenne, ha Európa a saját ajtaja előtt sepregetne, ha már mindenképpen zavarokról, forradalmakról, háboruról és hasonló ügyekről akar olvasni, vagy hallani. Van itt ilyesmi éppen elég.

A sárga világhatalom bucuresti-i képviselőjének nyilatkozata szerint a Távol-Keleten minden a legnagyobb rendben van. Igaz ugyan, hogy az egész világ tudja, cikksorozatok és könyveket irtak már arról, hogy milyen nagy étvággal látott hozzá a japán katonai imperiálizmus, hogy fölösleges népmillióinak új házat találjon az ázsiai kontinensen. Ennek az étvágnak páriát csak a gazdasági dömping-piacok utáni vágyban lehet feltalálni. Nagyon jól tudjuk, hogy például Koreában alig félmillió fölösleges japánt sikerült elhelyezni az elmúlt harminc év alatt, — írja Maurice Lachin „Japán 1934”-ben című könyvében — és kilátásai Mandzsukóban sem sokkal biztatóbbak. A két szárazföldi bázist sikerült egyelőre biztosítani egy későbbi nagy átkelés számára és az is igaz, hogy az új japáni ázsiai impérium nyersanyagielvőpiacnak sem utolsó kis terület: de hol vannak azok a piacok, azok a területek, amelyek le tudnák vezetni azt az új, szociális jellegű forradalmat, amelyet Japán legújabb nemzeti-szociálistái kezdeményeztek, amint azt igen érdekesen megírja éppen a fentidézett francia író...?

A japán fascizmus nem prédikálja a békét és a munka kibékülését. A Mitsui-, Sumitomo-, Yashuda-, Ohura- és a Mitshubisi-dinasztiák dömping-kapitalizmusa ellenére kisajátítást és szocializálást követelnek az egész vonalon és meggondolandó körülmény, hogy a jövő japán diktátorának, Arakinak édesanyja egy nagy konfucius-cégnél, mint varrónő tengette át életének tulnyomóan nagy részét. A kommunizmust, mint szovjetpropagandát üldözik, de a kommunisták diktálják az ucca és a japáni hadsereg akaratát a fascista páholyokban és jelszavuk: nemzeti marxizmus, a régi hagyományok tiszteltbentartása mellett. A régi feudalizmus helyett, az ipari feudalizmus ellen csinálnak frontot és a fél Japán ott áll a jelszó mögött.

Gondoljuk csak el, hogyan készülhet ilyen körülmények között egy imperialista katonakormány hódításokra, kétes kimenetelű háborúkra az ellenséges ázsiai kontinensen...?

Lehet, hogy a bucuresti-i mosolygó Fujita urnak abban igaza van, hogy a háború nem jelentene nagyobb veszedelmet Japánra most, mint egy nagyobb érvágás a nagy vérnyomású beteg életében, mert elhalasztaná pár évtizedre a dömping-feudalizmus és a nemzeti marxizmus hívei között készülő nagy össze-

A kormány letöri a lej stabilitása ellen indított akciót

A törvény-dekrétumokat nem lehet teljes egészében végrehajtani — Megbukott a tisztviselő-elbocsátások terve — A földművelésügyi minisztérium jelentése a buza-termésről — Előkészületek az októberi hadgyakorlatokra Végleges határozat a belföldi kölcsön kibocsátásáról

Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt a pénzügyminisztériumban Slavescu pénzügyminiszter megállapította a belföldi kölcsön kibocsátásával kapcsolatos intézkedéseket. Tatu igazgatót bízták meg a kiadandó prospektus megszövegezésével. Az alájegyzéseket szeptember ötödikén kezdik meg. A kölcsön három kibocsátású lesz és pedig október, november és december 15. és 25-ike között.

A törvény-dekrétumok alkalmazása továbbra is foglalkoztatja a kormányt. Most már mindjobban valószínűvé válik, hogy

az előírt határozatokat nem lehet teljes egészében végrehajtani.

A Dimineata jelentése szerint a kormány tagjai között az a vélemény alakult ki, hogy a tervezett tömeges tisztviselői elbocsátásokat nem lehet végrehajtani és a költségvetés által kívánt 800 millió lejes megtakarítást más úton kell eszközölni. Slavescu pénzügyminiszter a kormány megbízásából most keresi a módozatot egy más megoldásra. Felmerült az a terv, hogy a tisztviselői fizetéseket le kell szállítani, egymással egyensúlyba kell hozni és inkább ezen az áron kell elérni a szükséges megtakarítást, nem pedig a tömeges elbocsátások révén.

„Rendet kell teremteni a nemzeti-paraszt-párt erdélyi szervezeteinél”

A mai napon kezdetét vette a beharangozott sovatai értekezlet. A déli órákban újabb három ezer nemzeti-parasztpárti érkezett Sovatara és a fürdő a tömeg befogadására csaknem elégtelennek bizonyul. Délután két órakor a Kaszinóban megkezdődtek a tanácskozások. Összesen hat szónoklat lesz, majd határozati javaslatot szövegeznek meg, amit Maniunak adnak át.

A Gazeta nagy cikket ír a sovatai értekezletről és megállapítja, hogy több, mint ezer hivatalos pártkiküldött vesz részt a sovatai gyűlésen, amelyet Deleu Victor elnökletével nyitottak meg. Deleu megnyitó beszédénél, amikor Maniu Gyula nevét először említette, a gyűlés résztvevői felállottak és hosszan éljeneztek. Ezután sorban szólaltak fel a többi kiküldöttek: Boeriu Alexandrache tábornok, dr. Popa Agoston, dr. Pop Romul, Jop Jonel, dr. Virgil Solomon és mások.

Itt írjuk meg, hogy az eforiai nemzeti-parasztpárti értekezleten elhangzott elvekkkel szemben a kormány elhatározta, hogy

állást foglal minden olyan akció ellen.

csapást. Am abban feltétlenül igaza van a japán diplomatának, hogy Európa — saját maga elől kíván elmenekülni a Távol-Kelet bonyodalmas, ismeretlen problémáinak exo-

Slavescu pénzügyminiszter ebben a kérdésben meglátogatta Bratianu Dinut, a liberális-párt elnökét mihailesti-i birtokán és hosszasan tárgyalt vele. Ma Tatarescu miniszterelnökkel tárgyalt a pénzügyminiszter.

A fővárosban olyan hírek terjedtek el, hogy a tervezett nagyszabású elbocsátásokat már csak azért sem lehet végrehajtani, mert ha szigorúan kezdenek hozzá a műveléshez, abban az esetben

Erdélyben, Bukovinában, a Bánságban és Basarabiában, az állami, megyei és városi tisztviselők közül csak azok maradnának állásukban, akiket még annakidején az osztrák-magyar, illetve az orosz kormányzat nevezett ki.

Ezzel szemben a román tisztviselők sorra elveszítik állásukat. Így inkább lemondanak az elbocsátások végrehajtásáról.

Popovici Mihály Bucurestibe érkezett az elmúlt este és éjszaka két óráig folytatott megbeszéléseket Maniunval. Popovici Mihály Globenibe utazott a megbeszélések után, ahol Vaidával fog behatóan tanácskozni, innen Constantaba megy. Maniu szombaton Clujra utazik.

amelynek célja megrendíteni a bizalmat a lejben.

Slavescu pénzügyminiszter ezzel kapcsolatosan nyilatkozott az újságíróknak és kijelentette, hogy a kormány a lej stabilitásának elvén áll és amellett tart ki. A kormány hivatalos lapja, a Viitorul pedig leszögezi, hogy a belföldi kölcsön kibocsátásának és a hitelélet helyreállításának küszöbén, mindenki, aki devalvációról beszél, súlyos csapást akar mérni az országra és annak létére. Állást foglal a kávéházi-politika ellen, amelyet Constantaban folytatnak.

A földművelésügyi minisztérium közli, hogy az idei buza-termés úgy minőségben, mint mennyiségben jóval a múlt évi fölött áll. Az árpa-, rozs- és zabtermés ezzel szemben a tavalyihoz képest deficitet mutat. A kukorica ezzel szemben jobb, mint a tavalyi. Nagy területeket vetettek be cukorrépával és ennek a sok esőzés igen hasznos volt. Érdekes, hogy az árak, bár a termés jobb a múlt évinél, magasabbak, ennek főleg az az oka, hogy a

tikus dzsungelébe, hogy a karbini vasut, a mandzsukuói császárság, vagy éppen az ősi Nippon új titkai között felejtse a maga bajait. Amik között pedig seprnivaló épp elég akad-

többi országokban szárazság pusztított.

Itt írjuk meg, hogy a hadügymintszierumban nagyban folynak az előkészületek az október közepén megtartandó nagy hadgyakorlatra. A hadgyakorlat igen nagyszabású lesz és a legfontosabb pontja az aviatika együttműködése a hadsereggel. Egész területet fognak légitámadás alá vetni, bekap-

csolják a falvakat is, hogy meggyőződjenek, miképpen fogadják a falvak lakossága a légitámadást. Ugyancsak fontos szerepe lesz a hadgyakorlatban a tengerésznek is. Arról is tárgyalnak, hogy az ideai manőverek alkalmával a premilitáris kiképzésben részesítetteteket is felvonultatják. Ezek a hadsereg háta mögött fognak hadimozdulatokat végezni.

A bucuresi-i japán követ optimista nyilatkozata:

Japán-orosz konfliktus nem létezik

„Európának minden oka meg van arra, hogy saját zavaros helyzetéről a figyelmet elterelje”

Egy fiatal kémnő Japán részére megszerezte a vörös hadsereg felvonulási tervzetét

Bucurestiből jelentik: A Crăința című lap egyik munkatársa érdekes intervjút közölt mai számában a bucuresi-i japán követtel. Az újságíró Fujita japán követnek a japán-orosz konfliktusra vonatkozólag tett fel kérdéseket.

— Japán-orosz konfliktus — mondotta Fujita — nem létezik. A két országnak erre semmi oka nincsen, olyan indok nem fogható fenn, amiért a két ország egymás ellen fegyvert fogjon.

— Mi történik az elfogott orosz tisztviselőkkel? kérdezte az újságíró.

— Mandzsuria egy teljesen külön ország. Valószínűleg indokolt volt az orosz vasuti tisztviselők elfogatása, miután kommunista propagandát fejtettek ki. Európának érdeke, hogy ebből azt a következtetést vonja le, hogy Oroszország és Japán között konfliktus van, mert

minden oka meg van, hogy a saját zavaros helyzetéről a figyelmet elterelje.

— Anglia álláspontja? — kérdezte tovább az újságíró.

— Anglia nem avatkozik az ügyekbe, an-

nál is inkább, mert a Távol-Keleten gazdasági érdekei vannak. Anglia egyelőre, mint távoli megfigyelő nézi az eseményeket.

— Mi igaz abból, hogy Kína Oroszországban fegyvereket rendelt? — volt a következő kérdés.

— Japán és Kína közötti konfliktus csak játék, — válaszolt a követ, — csak játék és nem kell semmi fontosságot tulajdonítani neki.

— Mi Amerika helyzete?

— Ezt a kérdést már nagyobb körültekintéssel kell elbírálni. Nagy figyelemmel kell kísérni az amerikai tengerészeti paktum felbontásának eseményeit.

A bucuresi-i japán követ fenti nyilatkozatából kitűnik, hogy nyilvánvalóan az ügyes diplomata ferde megvilágításba helyezi a nyilvánosság előtt a Távol-Kelet eseményeit. A napról-napra megismétlődő konfliktusok ugyanis a japán-orosz ellentétéről tesznek tanubizonyságot.

Londonból jelentik: A Daily Express írja: A szovjet komoly előkészületeket tesz azért, hogy a Népszövetség tagjai sorába vegye fel. Egyre nagyobb aggály merül azon-

ban fel, hogy a felvételi kérelem tárgyalása során, nem-e fog kedvezőtlen hangulat felülkerekedni. A svájci szövetség tanács a legerélyesebben ellenzi majd a szovjet felvételét. Kérdés, nem-e fognak tulsokan Svájc mellé állni? De ha Oroszországnak reménye is lehet, hogy a rendkívüli tagok sorába kerülhesen, arról le kell mondania, hogy állandó tagsághoz jusson, mert csak egyhangú szavazás alapján lehet valamely állam a Népszövetség állandó tanácsának tagja.

Oroszország belépése a Népszövetségbe

Varsóból jelentik: Az angol, olasz és francia kormányok közös jegyzékben kérdést intéztek a Népszövetség összes tagállamaihoz arról, miképpen fogadják Oroszország belépését a Népszövetségbe. A lengyel kormány ebben a tekintetben arra az álláspontra helyezkedett, hogy abban az esetben, ha a szovjetkormány kötelezőnek ismeri el magára nézve is a kisebbségek védelmére kötött szerződést, úgy nem emel kifogást a belépés ellen. A többi állam állásfoglalása még ismeretlen.

Egy fiatal amerikai kémnő bravurja

New-Yorkból jelentik: A szovjet tokiói kémszervezete megállapította, hogy

Japán birtokába jutott a vörös hadsereg 1932-ben elkészített felvonulási tervzetének.

Kiderült, hogy egy fiatal amerikai kémnő, mint takarítónő került be a moszkvai hadügyi népbiztonsághoz és így szerezte meg a tervet, amelyért a japánok 80.000 dollárt fizettek neki. A kémnőnek három hónapi próbákozás után sikerült a fontos iratokhoz hozzájutni.

Mukdenből jelentik: Karbini jelentések szerint, kínai felkelők a keletkínai vasut nyugati oldalán

egy munkásvonatot kisiklasztottak.

A halálos áldozatok száma 2. A mandzsui hatóságok eddig 4 embert tartóztattak le a felkelők közül.

A rövidlátó hős

Írta: HAROLD STRICKLAND

Harrington Elise nagyon féltékeny volt. A véglegénye, Binstead Péter elkövete azt a könnyelműséget, hogy amikor szép menyasszonyát a lépcsőkön felvezette a bálterem felé, egy pillanatra megállt és — amint mondani szokták — összenevetett egy feketeszemű fiatal asszonnal, aki mellettük elhaladt. Szegény Péter hiába magyarázta Elisának, hogy éppen akkor nézett oda, amikor a feketeszemű démon lovagja megbottolt a hölgye uszályában és kétségbeesetten ugrándozni kezdett és hogy csak véletlenül nevettek ezen a furcsa képen egyszerre, amint a szemek találkoztak...

— A te szeméd mindig véletlenül találkozik mindenféle idegen nő szemével! — fakadt ki a menyasszonya és keserű szemrehányással tette hozzá:

— Nem mintia féltékeny lennék, de mindenki kinevet, ha látja, hogy amikor velem vagy, más nőkkel kacérkodol!

— Ugy értsem ezt, — vágott vissza Péter sértődötten, — hogy ha a feleségem leszél, meg fogod tiltani, hogy más nőt meglássak?

— Mindenesetre nem fogom tűrni, hogy mindig más nőkre mosolyogj... véletlenül!

De Péter ebben a percben vesztére újra visszafordult s egy mellettük elhaladó pár után nézett, mire Elise szó nélkül, zsebtolvajhoz méltó ügyességgel, lekapta a véglegénye orráról a pápaszemét.

— Ma este nem adom vissza, — mondta erőlyesen, — most legalább nem fordulsz meg minden szoknya után.

Péter gyorsan a szemüveg után kapott, de a lány hátraugrott és elejtette a pápaszemét, az a lépcső korlátján átesett és a mélyben a márványpadlón darabokra tör.

Péter mozdulatlanul megállt, mert olyan rövidlátó volt, hogy szemüveg nélkül két lépésről is csak körvonalakat tudott megkülönböztetni. A lány is megjed.

A férfi sarkonfordult és otthagya a menyasszonyát. A lépcső karfájába fogózkodva lesettett a szótárba, vette a kabátját és kiment az udvarra.

Tudta, hogy az autója a kocsipark baloldalán a második helyen állt. Odáig tapogatózkodott, beült a kocsijába, megindította a motort és lassan kivezette az autóját a kocsitáborból. A park főútján — az estély Windham bankár nyaralójában volt — kijutott az országútra és noha csak homályosan látta az ut szélén álló gyér lámpasort, nekivágott a London felé vezető utnak. Lassan hajtott, de így is csak halálos elkeseredés tette érthetővé, hogy szemüveg nélkül erre az örült utra vállalkozott.

Hirtelen az ut széléről egy emberi alak ugrott az autó elé és valamit kiáltott, amit Péter nem értett meg, de megállította a gépet, mert csak azt hihette, hogy elgázolt valakit s a rendőr állította meg. Az idegen a következő percben felugrott az autóra és revolvert szegezve Péter homlokának, így szólt:

— Azonnal induljon tovább teljes gyorsasággal, mert különben lelövöm!

— Uram: nem látok, — kiáltotta Péter — elvesztettem a szemüvegemet és vaktában hajtok. Ennél gyorsabban képtelenség hajtani, mert különben mindketten elpusztulunk.

— Ha nem sietünk, még biztosabban elpusztulok, — vágott vissza a revolveres idegen — tehát előre, legalább nyolcvan kilométerrel!

Péter ugyanis olyan hangulathoz volt, hogy körülbelül minden mindegy volt... Fokozta a gyorsaságot... Az idegen mögötte ült a kocsik hátsó ülésén és a revolverét a bordái közé nyomta. Péter nem volt félnék természetű ember... Gyors elhajtározással eldöntötte, hogy hirtelen megállítja a gépet és valami ürügyel kiszedi a nagy csavar-szorító vasat. Ha addig a rabló nem lövi le, fejbeköli a vassal.

Shelby-n túl valóban megállította a gépet s valamit morgott. A rabló annyit értett, hogy valami baj van a motorral és a revolvert még szorosabban nyomta Péter bordái közé, káromkodott. Péter a szerszámládából kivette a nehéz csavar-szorítót, babrált valamit a motor körül, visszaült és újra elindította a gépet. A vasat maga mellé dobva az ülésre. Ez elaltatta a rabló gyanakvását és Péter a legközelebbi lámpánál hirtelen felkapta a vasat, a gép azonban ebben a másodpercben ne-

kiszaladt az árok korlátjának és nagy ívben a mezőre repült.

Amikor Péter visszanyerte az eszméletét, borzasztó fájdalmat érzett minden tagjában. A fejéhez kapott, érezte, hogy egy csomó pólvány van becsomagolva. Körülnézett. Az ágya mellett Elise ült és boldogan mosolygott, amint Péter megismerte és megszökött.

— Hogy jutottam ide? — kérdezte kábultan.

Elsie egy újságot vett ki a retiküljéből s megmutatta Péternek. Vastag betűkkel volt benne leírva az éjszaka szenzációja... Most tudniillik már esteledett és a nagy esetről az esti lapok noztak öles tudósításokat:

„Fiatal sportember élete veszélyeztetésével tette ártalmatlanná a Bond-Street-i gyilkos ékszerablót.”

Elsie felolvasta neki a tudósítást. Az volt megírva, hogy Péter az autójával egy vidéki kastélyból London felé igyekezett. Az uton Chandon Dick, a hírhedt gangster, akinek lelkiismeretét már több gyilkosság terhelte, revolverrel akarta kényszeríteni, hogy Londonba vigye. Péter felvette az autójára és az első éles fordulónál halálmegevetéssel az árokba irányította az autót. A gyilkos holtan szedték ki az autóról alól. Péter csodálatos véletlen következtében egy szénakazalra esett s csak onnan legurulva, szenvedett kisebb zúzódásokat és könnyebb természetű agyrázkódtatást. Az orvosok szerint néhány nap alatt teljesen kiheveri a vakmerő cselekedet következményeit. A rendőr a közelben megtalálta a rabló kézitáskáját is és benne hiánytalanul ott voltak az elrabolt ékszerek.

Péter nagy figyelemmel hallgatta végig a tudósítást, majd így szólt:

— Nem inak arról, hogy szemüveg nélkül vak voltam?

— Erről senki sem tud, — felelte Elsie — mert amint elmentél, én is hazamentem az anyámmal és senkinek sem árultam el a szemüveg elvesztését. Kétségbe voltam aperc hogy hirtelen idegességemben megbántottalak, de legalább híres ember lettél. Péter.

És ezzel átadta az új szemüvegét, amelyet közben vásárolt.

Szombaton éjszaka hatszázezer munkás lép sztrájkba Amerikában

Készül a világ legnagyobb bérmozgalma — Riasztó hírek a déli államokból — Egyelőre 1500 textilüzemben szünik meg a munka — Fegyverkezik a munkásság

Alig néhány héttel a sanfranciscói nagy általános sztrájk után, az Egyesült-Államok ujra veszedelmes munkaviszály előtt állanak.

New-Yorkból érkezett mai jelentések szerint, a munkaügyi hivatal felhívást intézett a textilgyárosok szövetségéhez, hogy jelöljenek ki megbízottakat, akiket felhatalmaznak arra, hogy a sztrájkba lépő munkássággal tárgyaljanak. A szövögyárosok azt válaszolták a munkaügyi hivatalnak, hogy nem hajlandók megbízottakat kiküldeni, miután céltalannak tartják a munkássággal való tárgyalást. Ez a visszautasító magatartás annyit jelent, hogy a sztrájk kitörése elkerülhetetlenné vált. A gyárosok azt hangoztatják, hogy a munkások követeléseit azért nem lehet teljesíteni, mert az új bérek alapjában megrendítenék a Roosevelti munkakódexében megállapított szigorú normákat. A textilgyárak visszautasító magatartása következtében 500.000 munkás lép holnap sztrájkba.

A sztrájkot a textilmunkások szervezete kezdi meg, amelynek 500.000 tagja van, számolni kell azonban azzal, hogy a sztrájkhoz rövidesen csatlakoznak a selyem-, műselyem és gyapjúgyári munkások, azonkívül pedig más iparágak szimpátia-sztrájkjára is számíthatnak, úgy, hogy

a sztrájkmozgalom könnyű szerrel kiterjedhet egymillió munkásra.

Különös ironia, hogy azt a napot, amelyen 500.000, de esetleg egymillió munkás leteszi a szerszámot, hogy mindaddig ne álljon munkába, amíg követeléseit nem teljesítik, egyes hírek szerint szeptember 4-ikére tüzték ki, amely Amerikában a Munka Ünnepe.

A kormánykétségbeesett erőfeszítései

Ugy látszik azonban, hogy a körülmények úgy alakulhatnak, hogy a nagyarányú munkásmozgalom már holnap megkezdik és ha a jelzett időig nem sikerülnek az egyeztetési tárgyalások, úgy a Munka Ünnepe kézzitették elő az általános sztrájk kitörését.

A szövetségi kormány az utolsó pillanatban kétségbeesett erőfeszítéseket tesz, hogy megakadályozza a hatalmas sztrájkot. Különösen

a déli államokból érkező riasztó hírek

indították a kormányt a haladéktalan közbelépésre. Ezen a vidéken a gyapotfeldolgozógyárak tulajdonosai fegyvereket csempészték üzemeikbe. Így Alabamában mára virradó éjszaka többszáz gépfegyvert, sok láda töltényt, valamint bombákat és kézigranátokat szállítottak a gyapotfeldolgozó-ipar valamennyi telepére. Hirtelenében megszervezték.

állig felfegyverzett őrsegek

állanak készen, hogy a sztrájk kitörése esetén megvédelmezzék a gyárakat a sztrájkoló munkásság esetleges támadásaitól. Ha a kormány fáradozásai kudarcot vallanak,

véres zavargásokra lehet számítani.

A munkások teljesen felkészültek a sztrájkra. Szakszervezeti körökben különös nyomatékkal hangsúlyozzák, hogy a textilmunkások követelése teljesen összhangban állnak a Roosevelti-féle újjáépítési kódexekkel és így törvényes jellegűek. Abból, hogy a vállalkozók fegyvereket szállítanak gyáraikba, a munkásság képviselői arra következtetnek, hogy a déli államok gyapotfeldolgozó-gyárai

a munkások „jogosulatlan követeléseit” erőszakkal akarják letörni.

A Góth-házaspár terhelő vallomása

Jávor Pál ellen a cirkuszi botrány ügyében

Budapestről jelentik: Az ismeretes cirkuszi botrány ügyében a rendőrség bünyügyi osztályán ma a Góth-házaspárt hallgatták ki. Góth Sándor elmondotta, hogy ő csak a szóváltás elejét, majd a verekedés végét látta. Neki Somlay Arthur mesélte el, hogy

amikor lefogták verekedés közben Winternitz löldomitót, akkor Jávor Pál ismét rátámadt,

többször az arcába vágott úgy, hogy tulajdonké-

A munkásság százezreinek azonban — hangsúlyozzák — az a törekvése, hogy céljait erőszak alkalmazása nélkül, egyedül az őket megillető törvényes eszközökkel érje el.

A késő esti órákban jelentik, hogy a központi pártvezetőség kiadta már a rendelkezéseket a sztrájkra, amely szombaton éjszaka fél 12 órakor kezdődik.

Összesen 1500 üzemben szünik meg a munka és 600.000 munkás lép sztrájkba.

Valószínűnek tartják, hogy a rokonszakhú munkásai is csatlakoznak és ebben az esetben közel egy millióra fog emelkedni a sztrájkoló munkások száma. Amerikában hatalmas izgalommal várják az utóbbi évtizedek legnagyobb sztrájkját, amelynek következményei beláthatatlanok.

Védik az állami bankok aranykészletét

Valószínűleg a várt sztrájkra való tekintettel történt tegnap intézkedés arra vonatkozólag is, hogy az állami bankok Sanfranciscóban őrzött két milliárd dollár értékű aranyát, ma többszáz rendőr őrizete alatt Denverbe szállították. Hivatalosan azzal indokolták az elszállítást, hogy a gyakori földrengések miatt nem találják Sanfranciscóban biztosnak az aranyat, a tényleges ok azonban — beavatott kö- rök szerint — az, hogy félnek a sanfranciscói munkászavargásoktól.

pen ekkor kezdett vérezn az arca. Góth Sándorné a kihallgatása során elmondja, hogy ő szintén csak a verekedés végét látta, de annyira felháborodott, hogy rá is szólt Jávorra, amikor az mellette elhaladt, hogy

Púj, Jávor Pál!

erre meghökken és ennyit mondott Góthné felé:

„Ön hölgy, öntől ezért nem vehetek elégtételt.

A rendőrség tovább folytatja a vizsgálatot és holnap Somlayt hallgatják ki.

Szabadlábrahelyezték a gyujtogatással vádolt két aradi tisztviselőt

A táblai vádtanács megsemmisítette az aradi törvényszék döntését

Általános érdeklődés előzte meg a timisoarai tábla vádtanácsának mai ülését, amelyen a König és Lázár-cég letartóztatott tisztviselői: Lázár Nándor és Révész Jenő ügyét tárgyalták. Az aradi törvényszék vádtanácsa — mint ismeretes — megerősítette a harmincnapos vizsgálati fogságot elrendelő vizsgálóbírói végzést, mire dr. Lepa Valér védő alaposan megindokolt fellebbezést nyújtott be a táblához. A védő fellebbezésében rámutatott arra, hogy abban az esetben is, ha gyujtogatás történt, semmiféle terhelő bizonyíték nem me-

rült fel a két tisztviselő ellen. Rámutat továbbá arra, hogy sem a tisztviselőknek, sem magának a cégnek nem lehetett érdeke a tűz, miután a König és Lázár-cég kártérítéssel tartozik szerződése értelmében a CFR-nek hasonló esetre. Leszögezte, hogy a két hivatalnoknak állása, bejelentett lakása van Aradon és tartani sem kell a szökés veszélyétől. Mindezek alapján kérte az aradi törvényszék döntésének megsemmisítését és a két hivatalnok szabadlábrahelyezését.

Ma délben rövid távirati jelentés érkezett Timisoaráról dr. Juhász Géza ügyvéd, a König és Lázár-cég ügyvédjének címére. A távirati értesítés mindössze annyit közöl, hogy

a táblai vádtanács helyt adott a fellebbezésnek és elrendelte a két tisztviselő nyombani szabadlábrahelyezését.

A tábla kimondotta, hogy nem lát okot felfüggesztésről a fogvatartásra. A timisoarai döntés híre rövid idő alatt elterjedt a városban és számosan érdeklődtek a cégnél az ügyben. Délután megérkezett az aradi ügyészségre is a táblai vádtanács távirata, amelynek nyomán Lázár Nándor és Révész Jenő délután öt órakor elhagyták az aradi ügyészség fogházát.

CORSO-mozgó mai műsora?

7 $\frac{1}{2}$, 9 $\frac{1}{2}$ órakor!

BUCK JONES sláger cowboy-filmje:

A puszták ura!

Ujabb akasztás Ausztriában

Súlyos ítéletek a nemzeti szocialista puccs résztvevői bűnygyében

Bécsből jelentik: Kraupatz Ármín börtönkást és Wolfel Ottmár pincért, akik július 25-ikén a kancellári hivatal elleni támadásban részt vettek, a katonai törvényszék 15—15 esztendei súlyos börtönre ítélte.

A sankt-galleni felkelők ügyében a leobeni katonai törvényszék előtt lefolyt bűnyperben tegnap este hirdették ki az ítéletet. Eszerint

Ebner Ferenc fővádoltat kötél általi halálra,

Schitz Floriánt és Berger Pált pedig életfogytiglani fegyházra ítélték. A többi vádlottak közül kettőt 20 évi, kilencet 10 évi, egyet 2 évi, egyet pedig 1 évi börtönre ítélték. A halálraítélt Ebner Ferenc fővádított ügyében a védők még tegnap este kegyelmi kérvényt nyújtottak be Miklós szövetségi el-

nökhöz, amelyet azonban az elnök visszautasított.

A leobeni tartományi törvényszék udvarán tegnap este negyed 12 órakor Ebner Ferencet felakasztották.

Insbuckból jelentik: A bíróság egy hónapi elzárásra ítélte Klinger Antal marisch ostriai reális-kolai tanárt, aki szabadságát töltvén Ausztriában, amikor meghallotta, hogy Dollfuss kancellárt megölték, kijelentette, hogy a kancellár nem személyes, csak politikai ellenfele és ezért nagyon helyes, hogy már nincs életben.

Grácból jelentik: A bíróság Weissmann 19 éves kereskedő tanoncot 5 évi súlyos börtönre ítélte, mert a forradalmi napokban, július 30-án elvágta Radenheimban a telefonhuzalt, hogy megakadályozza a nemzeti szocialistákra vonatkozó adatok továbbítását.

Gyilkos tüzharc

a leánykereskedők és a rendőrség között

Kairóba akarták szállítani az elcsábított leányokat — Tragédiák Kairóban

Az aradi színház egykori görlje szintén a leánykereskedők harmai között

Peloponésből jelentik: A rendőrségnek tudomására jutott, hogy egy leánykereskedő társaság hat leányt egy vitorláhajóra akar csempészni, amely a leányokat Kairóig szállította volna. A rendőrség napokig keresgélte megfigyelte a kikötőt, míg tegnap észrevette a Cireneyca vitorláhajót, amikor szabályos vámvizsgálat után a kikötőt elhagyta. Egy rendőrhajó a vitorlás nyomában maradt és megfigyelte, hogy tíz mérföldnyire a parttól egy halászhajó a vitorlás mellé evsz.

A halászhajóból tényleg hat nő és egy férfi szállt a vitorlásra.

A rendőrbárka hirtelen a vitorlás mellé evszett. Amikor a rendőrséget észrevették,

az egyik leány a tengerbe ugrott és a vízbe fulladt.

mielőtt még megmenthették volna. A halászcsonakból revolverrel tüzeltek a rendőrhajóra. Az egyik rendőr súlyosan megsebesült. A rendőrség erre fegyvereit használta és sortűzet adott a halászcsonakra, amelyen két felfegyverzett férfi viszonzta a tüzelést. A rendőrök agyonlőtték a két támadót, akik a leánykereskedő társaság vezetői voltak. A leányokat kiszabadították és visszaszállították a kikötőbe.

Hogyan szerzik az áldozatokat?

A leánykereskedést romantikus és titokzatos mesterségnek tartják általában, amelyet kizárólag a múlt század végén meliszlói arcú görögök, szvengáli szemű franciák és ördögi félvérek folytattak. A valóságban a leánykereskedés fölötté prózai és unalmasan piszkos foglalkozás. A leánykereskedő régebben milliárdosnak adta ki magát s a ragyogó szépségű urileányokat jachtiúra hívta meg egy kis kékutazásra. Brilliansokat ígért és nagyszerű életet.

A leánykereskedő ma artistaiügynöknek adja ki magát,

csenevész fizetést kínál, kóristanói állást és nehéz munkát. Áldozatai ettől azonban nem nagyon riadnak vissza.

Az ál-impreszárió körüti artistakávéházakban és artistavizsgákon működik. A kis artistaleány-jelölteket, ezek közül is azokat, akik a vizsgán megbuktak, vagy ha nem buktak meg, de szerződést nem kaptak, környékezi meg és miután kifizetett egy uzsonnakávé, vagy egy hajnali reggelit, elkezd a jövőt festgetni. A jövő első állomása az őszinte ál-impreszárió szerint, rendszeresen görli állás, valamilyen kisebb külföldi színházban. Amikor a kisleánynak tetszik az ügy, akkor előjön a becsületes ajánlattal.

Szerződést ad valamelyik isztambuli, bejruthi, vagy algiri mulatóba.

Természetesen ő nem foglalkozik konzumleányokkal, akit ő szerződött, csak fellép a mulatóhelyen és tapssal jutalmazot száma után, visszatérhet szállodájába. Az utiköltséget és a ruhákra egy kis előleget rögtön folyósítat. Nemesak a kisleány, de a szülők is örömmel veszik az ajánlatot és az ál-impreszárió csoportja rövidesen utrakel. Megérkeznek az első állomáshelyre, oda, ahová a szerződés

Budapestre utazó olvasóink figyelmébe!

Az „Aradi Közlöny” Budapesten a következő újságárusoknál kapható:

A „Hungaria” nagyszálloda újságárusánál.

A „Carlton” szálloda újságárusánál.

A Keleti pályaudvar főosarnokában levő nagy újságbódoban.

szól. Itt aztán rendszerint kiderül, hogy a tekintélyesnek látszó gázsi még a szállodai szoba költségeit is alig fedezi.

A kétségbeesett leányoknak az ál-impreszárió tanácsokkal szolgál. Belátja, hogy a mulatóhely nem olyan, mint amilyenek itt képzeltek, de hát Istenem, most egyelőre nincs mit tenni. Próbálják meg ezt a konzumnői dolgot, hiszen ez még nem jelent erkölcsi fertőt,

egyszerűen üljenek le valamelyik uribb külsejű vendég asztalához, fogyasszanak egy kis italt

és a hiányzó pénzt így előteremtik. A leányok így rendszerint már az első szerződésben ott hagyják a szigorúan vett táncosnői pályát és megismerkednek azzal az új foglalkozással, amit nagyon finoman konzumnőnek neveznek.

A lányok persze még így sem tudnak félretenni semmit a jövedelmükből, s amikor a szerződés lejár, akkor boldogan hallgatják az ál-impreszárió újabb ajánlatát: sajnos, neki is elfogyott a pénze és így bármennyire szeretné is, nem tud nekik kölcsönt adni, amiből hazautazhatnának. Várjanak néhány napig, próbál valami új szerződést kapni a számukra. Az ál-impreszárió nagy üzlete tulajdonképpen most kezdődik. A lányok már napok óta szerződés nélkül vannak, amikor végre megjön az örömhírrel, sikerült szerződést csinálnia, sajnos, nem valami kitünőt, de kényszerhelyzetükben ajánlja, hogy fogadják el.

Az új szerződés most már egy igazi, harmadrangu lebulhoz köti a leányokat

és a szerződés pontjai között főhelyet foglal el a férfivendégek kötelező szórakoztatása. A szerződés megkötése és a lányok leszállítása után az ál-impreszárió kerekét old, a lányok pedig ottmaradnak. Egyrésztük beleszokik az új környezetbe és elzúlik, a többiek nagy nehézség árán és gyakran a követségek közbenjöttével hazautaznak.

Ilyen, vagy legalább is hasonló történetről számol be egy kairói tudósítás. Februárban egy tizenegy tagú táncsoport indult el Budapestről. Nyolc fiatal leányból és három férfiből állt a magát „Tünderbalett”-nek nevező társulat. Eredetileg az egyik milánói színházhoz szerződötték őket, de csak néhány hétig

Légi hadgyakorlatok Páris fölött

Sikeresen védték meg Párist

az ellenséges légi támadással szemben

— Száznyolcvanhat repülőgép vett részt a légi harcban —

Párisból jelentik: A légi hadgyakorlatok megtartásával azt a kérdést akarták tisztázni, meg lehet-e védeni Párist egy váratlan repülő-támadás ellen. Ma következett be a légi hadgyakorlatoknak döntő fázisa. Tegnap a felvonulást fejezték be a légi csapatok. Ma a hajnali órákban a légi támadásra került a sor. A kora reggeli órákban a francia lakosság tízezrei gyalogoltak ki Le Bourgetbe, hogy a légi hadgyakorlatok egyes részeit lássák. A nézőközönség nagyon keveset láthatott azonban, mert az időjárás kedvezőtlen volt. Viharos szél fújt és az ég sűrű felhőkkel volt tele. Reggel a köd is eltakarta a kiállítás. A párisi közönség igen keveset látott a légi harcokból, mert azok kétszáz kilométernyire a fővárostól játszódtak le.

A támadó légi hadsereg a pirost jelzést viselte, a védőhadsereg a kék jelzést. Annak a kérdésnek a megállapítása volt fontos, hogy

BUZIAS GYÓGYFÜRDŐ (Román) Nauheim

páratlan szénsavas rádióaktív sós-savas forrásvízekkel.

Biztos gyógyhatás: sziv

és vér: eringési zavaroknál,

szervi, elhízásos, érlelmeszesedés, vesebaj, vérszegénység, izomszűz, hólvaghurut és kimerüléssel idegesség esetén

Női betegeknél

változások zavarok, fertőző betegségek, mérgezőségek nyomán fellépett ideg-bajok (Tabes etc.) esetében a legjobb eredménnyel.

Természetes szénsavas, sós-savas fürdők, ivókurák, szakszerű orvosi kezelés.

Külön konyha, elsőrendű szállodák

Diétás penziók, mérsékelt árakkal. Új, modern uszoda, napfényes stranddal.

A CFR vonalain 50%-os utazási kedvezmény. Allandó katonazene. Pausál-kurák az „Europa” utazási irodák útján.

Fürdőidény: május 15-től október 1-ig.

Prospektust, felvilágosítást szívesen küld:

384 MUSCHONG BUZIASI GYÓGYFÜRDŐ RT. FÜRDŐIGAZGATÓSÁG Buzias (Banat.)

voltak Milánóban, amikor impresszáriójuk közzölte velük, hogy egy mulatóhelyre kötött szerződést. Az első lokálszerződést követte a második és a harmadik és a kis társulatot néhány héttel ezelőtt hajón átvitték Egyiptomba. Az egyik ottani ismert nemzetközi lokálban lépett fel a tizenegy tagú társulat és hogy milyen körülmények között, azt legjobban igazolja az egyik kis táncosnőnek, V. Emmynek édesanyjához írt levele:

Egy megrendítő levél

— *Drága édesanyám* — mondja a levél — *végre meg kell írnom az igazat. Nagyon szomorú helyzetben élünk itt. A pokol ehez képest szórakozóhely. Most hat napig beteg voltam és erre az időre nem folyósították a fizetésemet. Orvosról, gyógyszeréről nem gondoskodtak. Ha az egyik kollegámnak nem esett volna meg a szíve rajtam, már régen elpusztultam volna. Nem is ismerne meg, ha látna. Nagyon kérem, ha egy mód van, küldjenek nekem utiköltséget, hogy végre hazamehessek. Itt arra kényszerítenek bennünket, hogy reggelig igyunk és dorbézoljunk.*

A panaszos levéllel egyidejűleg érkezett meg a társulat egyik hölgytagja, M. L., aki az aradi színház görljei között táncolt. A kis táncosnő megerősítette a levélben elmondottakat és élőszóval még sok más szörnyüségéről számolt be. A táncosnő és egy vele együtt érkezett zenész pert indítanak az impresszárió ellen.

Az utóbbi időben szinte havonta érkezik valamelyik keleti vagy balkáni városból hasonló panasz a lelketlenül garázdálkodó ál-impresziók ellen.

el tud-e jutni a repülőgép Páris fölé anélkül, hogy észrevették, vagy feltartóztatták volna.

A támadást a Gerard tábornok parancsnoksága alatt álló légiflotta hajtotta végre. A védekező légi haderők felett Merancourt tábornok parancsnokolt. A kora délelőtti órákban érkezett Le Bourgetbe a hír, hogy az ellenséges légiflotta Páris felé közeledik. Száznyolcvanhat gép szállt fel Nancy és Metz környékén és siettek a francia főváros felé. Kétszáz kilométernyire Páristól találkozott a két ellenséges légi hadsereg. A harcok háromszáz kilométeres fronton folytak. A védekező légiflotta kétszáz repülőgépből állt és sikeresen megállta helyét.

A déli órákban több ellenséges bombavető-repülőgép eljutott Le Bourget felé, akik szintelenes támadást vezettek a repülőter ellen. A gépek Páris felett repültek vissza.

Az első szerelemtől — a luminálig

MEGMÉRGEZTE MAGÁT

egy feltűnő szépségű aradi urileány, mert szülei ellenezték házasságát

Felébredt a halálos álomból Sárossy Baba, akinek életét sikerült megmenteni — Nyilatkozik az apa az előzményekről —

Aradi köztisztviselő és urileány romantikus szerelmi regénye

Szép, virágos udvar pompázó nyári díszben, csendes urilakás, az egész környezet harmóniát lehel. S ebből a harmónikus környezetből ma délelőtt mentők szállítottak el egy ragyogóan szép, tizenkilenc esztendő urileányt, akit egy romantikus szerelem kergetett a halál felé. Sárossy Baba azt hitte, hogy a beteljesületlen első szerelemnek csak halál lehet az orvossága. És száguldvá vágatott végig az eszméletlen szép leánnyal a mentőkocsi a kórház felé.

A szerelemtől a luminálig hosszú volt az út...

A Spiru Gheorghe-ucca 20. számú ház Sárossy Károly nyugalmazott pénzügyi ellenőre, aki itt él nyugdíjaztatása óta családjával. A ház szemefénye, elkényeztetett sztárja a házaspár tizenkilenc esztendő leánya, Baba, aki feltűnő szépségével mindenütt magára irányította az érdeklődő férfiszemeket. A korszón, marosparton, strandon, moziban... mindenütt feltűnést keltett Sárossy Baba, aki szívesen elbeszélgetett, eltréfálgatott kódlóival, de a szerelmet — csak a regényekből ismerte. Addig, amíg nem találkozott össze az első férfivel, aki számára is elhozta az első szerelem varázsát.

Körülbelül két évvel ezelőtt ismerkedett meg Sárossy Baba azzal a fiatalemberrel, aki közvetve okozója lett a történeteknek. Huszonkét-huszonhárom esztendő köztisztviselő, aki Sárossyék közelében lakik és akit akkoriban helyeztek ide az ókirályságból.

Találkoztak — és az első találkozásból kibogó szerelem fejlődött ki.

A fiatalember sokat kísérgette a korszón a szép leányt, majd gyakori látogatója lett a Sárossy-háznak is. Mindaddig, amíg meg nem történt az első összeütközés a leánya jövőjét féltő apával. Sárossy Károly nyugalmazott adóellenőr aggodalommal figyelte a fiatalok között fejlődő szerelmet. Tulságosan fiatalnak tartotta a köztisztviselőt a házasságra, tisztában volt azzal, hogy a fiatalember még pályafutása kezdetén áll és attól félt, hogy az első szerelem súlyos csalódást hozhat féltett leányának. Egyizben komoly beszélgetést folytatott a fiatalemberrel, akinek megmagyarázta álláspontját.

A szülők határoznak

— Nem a személye ellen van kifogásom — mondotta — hanem tudom, hogy sok akadály van a házasságnak. Azt sem tudom, tartós-e az érzelme, sőt nem tudom, mit szól mindenhöz a családja.

A fiatalember kijelentette, hogy szereti Sárossy leányát és feleségül akarja venni, mire az apa kéthavi határidőt adott arra, hogy terveit szülei tudomására hozza és megkérje esetleg őket, jöjjenek Aradra, ahol komolyabb megbeszélést folytathatnak a továbbiak felett. Közben azonban heves viták folytak a családban.

Az apa semmiképpen sem akart beleegyezni a házasságba

és erre a lépésre is csak a család többi tagjainak kérésére határozta el magát. Napirenden voltak a viták. Közben eltelt a két hónap és Sárossy Károly feltételét nem teljesítették. Sőt az apa tudomást szerzett arról is, hogy a fiatalember szülei hasonló álláspontra jutottak, mint ő. Tulságosan fiatalnak találták gyermeküket a házasságra. Ekkor már felkérte a köztisztviselőt, ne foglalkozzon többet leányával, mert ilyen helyzetben nem találja értelmét további találkozásainak. A köztisztviselő többet nem kereste fel Sárossyék házat.

Mindez az év elején történt. A fiatalok azonban továbbra is találkoztak a korszón és a Marosparton és megállapodtak abban, hogy nem respektálják az apai tiltalmat. A leány megígérte, hogy várni fog addig, amíg a fiatal köztisztviselőnek módjában fog állani feleségül venni. A találkozások sem történtek simán, az apa is tudomást szerzett róluk és egy ízben megszólította a ház közelében sétáló köztisztviselőt, akinek kijelentette, hogy

botrányt rendez, ha még egyszer találkozik leányával.

A fiatalok között is nézeteltérések keletkeztek és egy ideig harag volt közöttük. Ez azonban nem tartott sokáig, újra kibékültek, de már deprimálta őket az a tudat, hogy tervezett házasságukat szinte lehetetlenné teszik az akadályok. S ez a deprimáltság készítette elő Sárossy Baba elhatározását, amelyet egy beszámíthatatlan pillanatában végrehajtott...

Szerdán este — mint rendesen — együtt vacsorázott szülei Sárossy Baba, akinek arcán kis idegesség volt csak észlelhető. Ennek azonban nem tulajdonítottak fontosságot. Vacsora után még egy pohárka bort is megivott a szép urileány, majd visszavonult szobájába. Mint később kiderült

a leány az egyik szomszédban lakó gyermeket az esti órákban elküldötte a közeli gyógyszertárba, ahonnan egy-egy tubus luminált vásároltatott, hetven lejért.

Később pedig levelet küldött el a fiatal köztisztviselőnek, akit arról értesített, hogy öngyilkos lesz, mert nem bírja tovább ezt az állapotot és jobbnak találja, ha a haládba menekül a rájukváró harcok előtt. Állítólag a délutáni órákban találkozott a fiatalemberrel, akinek meg is mondta ezt és minden könnyörgés dacára megmaradt szándéka mellett.

Sárossy Baba tehát visszavonult szobájába és ott megitta a mérget. Az este további folyamán a

Az apa nyilatkozik: Nem tehettem másképp

A Spiru Gheorghe uccai ház virágokkal zsúfolt kertjében beszélgetek az apával. Akit egy romantikus regény írója bizonyára közzívü, rideg és anyagias férfinak állítana be — a hatás kedvéért. Pedig egyáltalán nem az. Sárossy Károly, a régi nyugdíjas tisztviselő egyszerűen csak Apa, aki féltő gonddal vigyáz leánya sorsára. Aki lelkiismereti problémát csinál abból, hogy szép gyermekét megfelelően elhelyezze az életben s biztosítva lássa jövőjét.

— Nem tehettem másként — mondja magára-erőszakolt nyugalommal — tul minden szerelmen és romantikán, nem láttam biztosítva leányom jövőjét. Egyáltalán nem törődöm az anyagiakkal, de a fiatal köztisztviselőt tulságosan fiatalnak találtam a nőülésre és kamoly szándékot sem tapasztaltam nála. Ilyen körülmények között apai kötelességemnek tartottam, hogy a leánnyal való találkozásokat eltiltsam. Baba egy beszámíthatatlan pillanatában követhette el tettét, biztos vagyok abban, hogy később megbánta.

Felépülése után mindenesetre elküldöm Aradról, jobb, ha egy ideig más környezetben él.

Remélem hamarosan kiheveri ezt a szerelmet. Nem őt okolom, hanem a fiatalembert, akinek előre kellett volna látnia, hogy udvarlásának nem lesz jó vége...

Eddig Sárossy Károly nyilatkozata. Csak egyben téved. Ahol az előrelátásról beszél. A szerlem nem előrelátó, nem megfontolt. Aki szeret, nem gondolkozik. A tragikus esemény azonban talán más mederbe tereli ezt a történetet. És a tizenkilencéves, szép Sárossy Baba, aki most a fehér kórházi ágyon talán éppen szerelmeséről álmodik,

Művészeti esemény! Művészeti esemény!

Marót Annie

zongoraművésznő szeptember 22-én, szombaton este fél 10 órakor tartja

egyetlen

zongora- és előadósijét

a Minorita Kulturházban. Jegyek Sándor-Jegyirodában már elsőjétől kaphatók. 3448

leány már rosszul érezte magát, de szülei ennek nem tulajdonítottak különösebb fontosságot és úgy tizenegy óra tájban a család pihenni tért.

A fiatal köztisztviselő azonban nyugtalan volt. Féltette szerelmét és egész este idegesen sétált Sárossyék háza előtt.

Amikor azonban látta, hogy a ház körül teljes nyugalom uralkodik, a lámpákat eloltják és lefekszenek, ő is megnyugodott és hazatért abban a meggyőződésben, hogy Sárossy Baba mégis megváltoztatta elhatározását és letett az öngyilkosság gondolatáról. A tragédia csak ma reggel derült ki.

Luminál . . .

A család a szokott időben kelt fel. Sárossy Baba még mindig aludt és szülei költögetésére sem ébredt fel. Ekkor már nyugtalanság vett erőt rajtuk és elküldöttek dr. Rosenberg orvoshoz, aki hamarosan megérkezett. Az orvos megvizsgálta a leány pupilláit és közölte a megrémült szülőkkel, hogy a virágzó szép leány luminállal megmérgezte magát. A további események már rohamosan pergettek le. Mentőkért telefonáltak és Sárossy Babát percek alatt beszállították az aradi közkórházba, ahol gyomormosást alkalmaztak, majd injekciókat adtak az eszméletlen leánynak. Az urileány most ott fekszik a fehér kórházi ágyon.

Az orvosok szerint sikerült megmenteni a leány életét. Ma délután felébredt a halálos álomból Sárossy Baba,

aki még a késő esti órákban is beszélgetett a boldogságtól síró édesanyjával. Valószínűleg már holnap sor kerül rendőrségi kihallgatásra is, miután hasonló esetekben kihallgatják az öngyilkos-jelölteket. Talán ez az esemény hozzájárul a kibontakozáshoz és a halál kapujából visszatérő fiatal leány belátja, hogy az élet sokkal értékebb, mint — a romantikus első szerelem...

megtalálja mégis a várvavárt boldogságot. Luminál nélkül...

(—rosi.)

Ma, a késő délutáni órákban a városban elterjedt az a hír, hogy a fiatal köztisztviselő öngyilkosságot követett el, amikor meghallotta Sárossy Baba tragédiáját. A tisztviselő kollégái sorban keresték fel lakását, azonban nem találták otthon. Az ucca lakói izgatottan tárgyalták az új szenzációt és találgatták, vajon nem közös elhatározással történt-e a kettős öngyilkosság. Az izgalom csak este fél nyolc óra tájban csillapodott le, amikor a fiatal tisztviselő megjelent lakásán. A hivatalnokot egészen lesujtották a történetek s csupán az a körülmény vigasztalja, hogy tudomást szerzett arról, hogy az urileányt sikerült megmenteni az életnek.

CENTRAL: Repriz-premier.

Jan Kiepura Eggerth Márta
Paul Kemp
ragyogó énekes vizjátéka

DALOL A SZIVEM!

SELECT: Premier.

7¼ és 9¼ órakor
A FÖLDALATTI FRONT (W-PLAN).

Izgalmas háborús kémlium,
főszereplői:

Brian Aherne Madeleine Carroll

Magyar tudós életveszélyes kalandja Skandinávia jégvilágában

Budapestről jelentik: Nagy Jenő egyetemi tanár, a híres madárkutató, a Magyar Tudományos Akadémia megbízásából tanulmány-utrá utazott a skandináv államokba és egy vezető társaságában heteken át kutatta a hegyeket és a fjordokat. Érdeklődését különösen a dunnaludak és a vadkacsák keltették föl. Legutoljára

a hatalmas sziklával és gleccserekkel borított Waranger félszigetet kereste fel, amelyet még a norvég madárkutatók sem tanulmányoztak. A lakatlan vidéken, ebben a varlóságos madárparadicsomban, értékes anyagot gyűjtött a tudós, aki majdnem

életét áldozta kutató szenvedélyének. Ugyanis egy héttel ezelőtt elvesztette vezetőjét és miután órák hosszat hiába várt rá, elhatározta, hogy egyedül hatol keresztül a jégmezőkön, hogy eljusson a tengerparton várakozó hajóig.

Három napig vándorolt étel és ital nélkül a gleccserek világában, míg végre teljesen kimerülten és az éhségtől félig öntudatlan állapotban megérkezett a tengerpartra. A hajó fedélzetére vitték és azonnal beszállították a syetefjord-i kórházba.

— Nyugdíjba vonul a francia hadsereg főparancsnoka. Párisból jelentik: Az Oeuvre jelentése szerint Weygand tábornok, a francia hadsereg főparancsnoka január elsejével nyugdíjba vonul. Utóda Gamlin tábornok, jelenlegi vezérkari főnök lesz.

— Kedvezőtlen kilátások a buza-konferenciára. Londonból jelentik: Az angol gazdasági körök élénken foglalkoznak a novemberben összeülő buza-konferencia tárgyalásának várható eredményével. Ezen az értekezleten kellene a buza-termelési értékhatárt megállapítani. Nagy kérdés azonban, hogy Argentina alkalmazkodik-e a buza-konferencia által megállapított elosztási arányhoz: Az elmúlt évben Argentina magatartása miatt kudarcba fulladt a buza-konferencia munkája. Ebben az esztendőben a konferencia vezetősége nem csak harminc, hanem negyven millió bushel gabona kiszállítására adna felhatalmazást az argentinai kormánynak, fél azonban, hogy Argentina ezzel az aránnyal sem elégszik meg, tekintettel arra, hogy az elmúlt évben ennek kétszeresét szállította ki az országból. A buza-konferencia ülészaka ezért nem kezdődik meg a legkedvezőbb kilátások között.

— Parasztlázadás Oroszországban. Cetate Albaról jelentik: Tegnap reggel hét és kilenc óra között ágyudörgés hallatszott Szovjetország-ból. Később érkezett hírek szerint parasztlázadást fojtottak el ágyuk segítségével, mert olyan nagymennyiségű gabonakészletek beszállítására szőlították fel a parasztokat, amire képtelenek voltak és ezért több helyen lázadás tört ki. Az orosz menekültek előadása szerint az idén télen ismét éhínséggel lehet számolni.

— A Gloria-CFR bérletfizetési ügye a városvezetés előtt. Aradváros vezetősége pénteken délelőtt 11 órakor tartja legközelebbi ülését. Az interimár-bizottság ezuttal kíván dönteni a Gloria CFR bérlet-ügyében is, mivel már két bérösszegfizetési kötelezettségének nem tett eleget az egyesület.

— A has gyakori teltsége, a rekesz erősebb feltelődése, májtájéki fájdalmak, emésztési nehézségek, gyomorhúrur és sárgaság a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által megszüntethetők és az agy, a szem, tüdő vagy szív felé irányuló vértelődések ellensúlyozhatók.

— Ma este bucsuzott el Arad közönségétől Glaussius Tibor és zenekara. Glaussius Tibor hónapokon keresztül muzsikált Arad közönségének fülébe a szebbnél-szebb tangókat, valsókat és zenekarának pattogó ütemes zenéjére táncolt Arad fiatalsága. Sok kellemes estét szerzett Glaussius mester az aradiaknak, akik őt talán el sem tudják másképpen képzelni, mint zongora előtt ülve, vagy pedig amikor zenekara pulpituán harmonikájával az andalító tangókat játsza. Pedig Glaussius mester ezenkívül is alapos munkát végez, a miről sokan nem tudnak. Zenét szerez. Eljátszott zeneszámainak ötven százaléka saját szerzeménye, de Glaussius nem csinál magának reklámot, csak éppen figyeli az arcokat és azokról olvassa le azután, hogy milyen sikert ért el legújabb szerzeménye. Az aradiak szívesen várják vissza ezt a kedves rokonszenves zenészbembert.

A kisantant a Népszövetség elé viszi a Habsburg-restauráció kérdését

Javaslat a restauráció megtiltására — Jugoszlávia külügyminiszterének nyilatkozata

Genf-ből jelentik: A szeptember 9-én kezdődő népszövetségi ülészakon több állam is szóba fogja hozni az osztrák kérdést. Maga az osztrák kormány is jelentést tesz országa helyzetéről azzal a kétszáz milliós kölcsön kérelmével kapcsolatban, amelyet a Népszövetség elé terjeszt.

Több állam a Habsburg-restaurációt fogja szóvátenni. A kisantant részéről állítólag olyan javaslat fog elhangzani, amely azt kívánja, hogy a Népszövetség mondja ki, hogy a Habsburgok visszatérése az osztrák, vagy a magyar trónra, ellenkezik a békeszerződések szellemével. A javaslat azt akarja, hogy a Népszövetség határozott formában tiltsa meg minden Habsburg-restaurációt és mondja ki, hogy minden ilyen kísérletet a békeszerződések elleni kísérletnek minősíti.

Valószínű, hogy a kisantant-javaslat körül nagyarányú vita fog a Népszövetség előtt elhangzani.

Divatbortok

Egy jönevű francia írónő úgy találta, hogy a kozmetika nem terjed ki az elegáns nők szabadon álló füleire és egy divatlapban felhívta az olvasókat, ajánljanak módokat, hogyan lehetne „Vénus kagylóit” is beállítani a szépségápolás szolgálatába? A „Siécle médical” közli most egy ötletes olvasójának következő feleletét: „Nagyságos Asszonyom! Az elegáns nők nem tudják, mit kezdjenek a füluikkal? Vágassák le őket! A mai idők ugyanis kedveznek a váltakozó és meglepő divatoknak, amelyek jó üzletet jelentenek a kozmetikusoknak.

Ha a vérszegény nő egy kevés pirt rak ajkára és arcára, hogy fellünő sápadtságát leplezze — az érthető.

Ha himlöhelyes kendőzi magát, hogy a hegeket elfedje — az csak figyelem a vele érintkezőkkel szemben.

Ha valaki gyenes szemhéjgyulladás folytán elvesztette szempilláit és azokat mesterségesen pótolja — az helyeslendő.

Ha oly nő, akit a természet harcias szakállal vagy tulerős szemöldökkel ajándékozott meg, a felesleges szőrszálakat kiirtatja — az nem kifogásolható.

Ha a hölgy körmeit tisztán tartja, nem tűr rajtuk egyenlenségeket vagy gyászkeretet — az csak gondosság jele.

Azt azonban csak a tulzott elegancia kívánja, hogy az arc élénkebb színekben ragyogjon, mint akármelyik játékbaba, hogy felül-alul kétfoltos szemmel sétáljanak, hogy a jól gondozott szemöldök egyenes legyen, mint valami dobverő, hogy a szempillák legalább négy centiméter hosszúak legyenek, hogy az igazi hölgy körme vérbemártottnak tűnjön fel, akár valamely mérsároslegényé stb... Ha a jó tónushoz megkívánatik a természetellenes és visszataszító, akkor a fülnélküli fejet is bizonyára elragadónak fogják találni. Avagy nem gyönyörű-e a madár feje? Tessék csak meglekinteni a szárnyasudvar libáit!

— Helyreállította a város a gabonaplacot. Pacurau Brutus aradi iparkamara főtitkár csütörtökön felkereste Ursu János dr. interimár-bizottsági elnököt, akinek felhívta figyelmét azokra a panaszokra, amelyek a gabonapiac gödreivel kapcsolatosan eddig a Kamarához befutottak. Ursu János dr. ígéretet tett a kamarai főtitkárnak, hogy a gabonapiac terén a kellemetlenségeket okozó gödröket rövidesen betemeteti.

— Az állami osztályorsósiáték 5-ik osztályának húzási eredményei 1934. aug. 30-án. 2-ik húzási napon. Lei 60.000 No. 2246, 7279, 13304, 48476, 35875, 55164, 66979, 76705. Lei 20.000 No. 5537, 9797, 25012, 34832, 35316, 40216, 56379, 59576, 78298 és még 1608 nyeremény Lei 15.000 és 5.500 között. — Összgyeremények: Rendes nyeremények 26195, pótnyeremények 5 drb. Lei 1.000.000, mozgójutalmak 4 drb. egy-egy milliós. — Kisorsolva 3250 rendes nyeremény. — Kisorsolandó még: 22950 rendes nyeremény, 4 mozgójutalom, 5 drb. egy-egy milliós pótnyeremény és az 5.000.000-os nagyjutalom, mely felosztható 5 drb. 1—1 milliós jutalomra. A húzás szeptember hó 26-ig tart.

A Petit Parisien belgrádi jelentést közöl, amely Jettics külügyminiszter részletes nyilatkozatát tartalmazza. A jugoszláv külügyminiszter kijelenti, hogy Jugoszlávia a független és önálló Ausztriát támogatja és nem tűr meg sem Habsburg-restaurációt, sem horogkeresztes Ausztriát. Jettics megcáfolta azt a hirt, hogy a kormány engedélyt adott az Ausztriából emigrált osztrákoknak gyűlés tartására. A kormány adott ki ugyan szeptember 2-ikára Mariborban gyűlésre engedélyt, de ezen az isztriai szlovák lakosság tiltakozik az olasz elnyomó politika ellen. A Petit Parisien megállapítja még, hogy Jugoszláviában három táborban elosztva 2500 osztrák horogkeresztes van szigorú őrizetben.

Stockholmból jelentik: Hivatalosan közlik azt a hirt, hogy Habsburg Ottó főherceg szeptember 3-án Stockholmba érkezik, ahol a királyi család vendége lesz. Tiszteletére udvari ünnepeket rendeznek.

— Tudományos expedíció indul a „Zöld Pokolba”. Rio de Janerioból jelentik: Egy tudományos expedíció legközelebb elindul a brazilai őserdőkre. Olyan területeket keresnek fel, ahol ember még sohasem járt. Behatolnak majd a „Zöld pokol” címen ismert őserdő-rengtetegbe. Azt hiszik, hogy ezeken a vidékeken az ősi indián népek nyomaira bukkannak.

— Husz év alatt nyolcvanezer hajó ment át a Panama-csatornán. Newyorkból jelentik: a Panama-csatorna megnyitásának 20. évfordulója alkalmából hivatalos statisztikát tettek köze, melyből a többek között kiderült, hogy ez idő alatt 80-122 hajó ment át a csatornán. E hajók átkelési díj fejében összesen 339 millió dollárt fizettek. Legjobb üzletfél az Egyesült-Államok és Anglia voltak. Az Egyesült-Államok 34,8, Anglia pedig 27,8 százalékát fizette a tekintélyes összegnek. Sorrendben utánuk Norvégia, Németország, Japán, Hollandia, Franciaország, Dánia és Svédország következik.

— Vágóhidat sürgetnek több aradmegyei nagyközség számára. Aradmegye egészségügyi bizottságának legutóbbi ülésén dr. Martha Sándor főállatorvos szóváltette, hogy számos aradmegyei községben az állatvásártér az élelmiszerpiac mellett van a község közepén és ez nem felel meg a higiéniai követelményeknek. Bejelentette egyben, hogy számos aradmegyei nagyközségben, így Pancotán, Radnán és Ujaradon ideje volna már községi vágóhidakat állíttatni fel, mert ezáltal eredményesebben lehetne a liusáruk egészségügyi ellenőrzését végezni. Dr. Cosma Demeter bizottsági alelnök kilátásba helyezte, hogy az interpellációban foglaltakat az illetékes vármegyei hatóságok figyelmébe fogja ajánlani.

— A Marasesti-uccai állami elemi vegyesmagyar tagozatu népiskolában a beiratások szeptember hó 1—10-ig tartanak. Az igazgatóság.

— Sirkőavatás. Néhai Kálmán Artur paulisi kereskedő sirkőavatása vasárnap, szeptember 2-án délelőtt fél 10-kor lesz a paulisi zsidótemetőben.

— A Magyar Párt Intézöbizottsága szeptember hó 6-án, csütörtökön este 8 órakor tartja ülését, melyre az intézöbizottsági tagokat ezuton hívja meg az elnökség.

— A Felső ia- és iémipariskola I. osztályában a felvételi vizsgák szeptember hó 12-én lesznek. Ezen vizsgákon résztvehetnek a IV. és III. kö-zéiskolát és az alsófoku ipariskolát végzett tanulók.

URANIA

MA, pénteken 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{2}$ órakor

Dr. MIRACOL

(DRACULA)

A világ leghatalmasabb, legborzalmasabb és legmonumentálisabb grand-guignol-filmje. Főszereplő: Lugosi Béla.

Minden előadás keretében felépnek:

Lucia and Johnny

a bucaresti-i „Alhambra” revüszínház híres duettje.

Ma Körösladányi szügesztőr³⁹¹² telepítikus legújabb hüvészmutatványával lép fel a Neptun étteremben. -- Belépti díj nincs. Étő marosi halból halászlé és rántott harcsa, gratár peciál.

Rejtélyes gyilkosság Hollywoodban

Agyonlőtték az egyik legismertebb hollywoodi zeneszerzőt

Gyilkos revolverlövészek zavarták meg a filmváros előkelőségeinek ünnepi vacsoráját — Eddig semmi nyoma a gyilkosnak

Hollywoodból jelentik: Az itteni rendőrséget egy gyilkosság felderítése foglalkoztatja, amely rendkívüli körülményeinél fogva s titokzatos hátterével a mozivásznonra kíváncsok. Az ügy szereplői maguk is a filmvilág legismertebb tagjai.

Jerny Jarnagiu hollywoodi zeneszerzőt röviddel ezelőtt rejtélyes körülmények között meggyilkolták.

A zeneszerző több év óta boldog házasságban élt Franklin Irén operettprimadonnával. Nemrégiben ment férjhez a primadonna egyik unokahúga is, Dorothy Wattson és a művésznő ebből az alkalomból vacsorát adott az új házasság tiszteletére, amelyre igen sok vendéget hívtak meg. Ötven személyre terítettek a zeneszerző villájának teraszán és

a meghívottak között voltak a filmváros legismertebb csillagai is.

A vacsorát művészi program bemutatása előzte meg, amelynek keretében néhány kiváló filmszínész magánszámokkal is szerepelt. A program utolsó száma és fénypontja egy kuplé volt, amelyet a háziaszony adott elő és amelynek szövegét a házigazda írta.

A humoros szövegű dalnak óriási sikere volt. Mindenki remekül multatott, de legtöbbet nevetett az aktuális strófákon maga a zeneszerző. Jarnagiu úgy kacagott, hogy könny csurgott a szeméből. A zsebkendője után nyúlt, hogy letörölje könnyeit és akkor vette észre, hogy

zsebkendőjét a dolgozószobájában felejtette. A dolgozószoba a félemeleten volt és a zeneszerző észrevétel nélkül kiosont, hogy elhozza a zsebkendőt.

Abban a pillanatban, mikor betette maga után a szobája ajtaját, hirtelen

két revolverdörrenés hallatszott. A háziaszony rosszat sejtve, férje után rohant és a zeneszerzőt szobájában egy fotelben találta sebesülten, élettelenül.

A bal halántékán levő kicsiny sebből vér szivárgott. A vendégek között volt egy orvos is, aki azonnal segítségül sietett, de már csak a beállított

halált konstatálhatta. Az orvos véleménye szerint Jarnagiu öngyilkosságot követett el. Értésítette a rendőrséget és a csakhamar megjelenő rendőri bizottság

megállapította, hogy szó sem lehet öngyilkosságról.

A sebesülés körülményei teljesen ellene szóltak ennek a feltevésnek, mert a seb szélei azt mutatták, hogy a lövést messziről adták le. A vizsgálat során hamarosan megtalálták

a gyilkos revolverét, amely egy másik karosszék támláján feküdt, körülbelül négy méternyire a holttesttől.

Alig volt feltételezhető, hogy a férfi az öngyilkosság elkövetése után még képes lett volna a revolvert a távoli karosszékra helyezni. A boncolás is azt igazolta, hogy Jarnagiu nem maga vetett véget életének, hanem megölték.

A meghívott vendégek között semmiesetre

Ki felelős azért, hogy az állam ötvenöt milliós kártérítést köteles fizetni a Stewart-cégnek

Bucurestiből jelentik: Az egyik bucuresti lap mai számában terjedelmes nyílt levél jelent meg, amelyet Manoilescu Mihály, a Banca Nationala volt kormányzója, volt ipar és kereskedelemügyi miniszter írt és amelyben a volt miniszter válaszolt Madgearu volt pénzügyminiszternek a Stewart ügygel kapcsolatos vádjaira. Minthet ismeretes az államot 55 millió lejes kártérítésre ítélték az angol Stewart céggel kötött utépitési szerződés miatt, mire nagy vita indult meg a felelősség kérdésében. Manoilescu azt hangoztatta, hogy a szerződésért Madgearu felelős, viszont a volt pénzügyminiszter határozottan Manoilescu felelősségét szögezte le. A vita egyik eseménye a mai nyílt levél.

Manoilescu kijelenti, hogy a Stewart ház már minisztersége előtt, 1929-ben tette meg ajánlatát, amelyet ugyanaz év augusztusában némileg módosított. Ekkor a közmunkaügyi és pénzügyi miniszteriumok közös levelet intéztek az angol céghez, amellyel közölték, hogy az ajánlatot teljes egészében elfogadják. A szerződést először jóváhagyták és csak azután értesítették róla a Banca Nationalát és a kincstári főügyészséget, amelynek véleményét ki kellett volna kérni annak megkötése előtt. De még mielőtt megtörtént a végleges jóváhagyás Madgearu Londonba utazott, ahol William Stewart, a cég főnöke, Belfast képviselő bankettet adott az akkori pénzügyminiszter tiszteletére. Már akkor jelentették a lapok, hogy a cég szerződést kötött a Bucurest-i—Brasov-i országút megépítésére. Madgearu hazatérése után Pan Halipa akkori közmunkaügyi miniszter és Madgearu ajánlatára a minisztertanács elfogadta a szerződést.

A nyilatkozat további részében Manoilescu kijelenti, hogy minisztersége idején meg próbálta

Budapest egyetlen irodalmi kabaréja a **Terézkörúti Szinpad** első premierje

:-: **Cirkusz a Színházban** :-:

Irták: **Békeffi László és Kővári Gyula.**
Konferál: **Békeffi László.**

Játssák: **Salamon Béla, Vaszary Piroska, Ralna Alise, Gárdonyi, Kőkény Ilona, Kővári, Nagykovácsi Ilona, Szigeti, Keleti, Solymosi, Ormos, stb. Górlók, boyok, artísták. ☉ Rendezi: **Kővári Gyula.** Vasár- és ünnepnap délutáni előadások.**

sem lehetett a gyilkos, mert azok valamennyien a teraszon ültek, mikor a revolverlövészek elhangzottak. A fegyver valószínűleg a meggyilkolt komponistác volt, azonban ezt sem lehet teljes biztonsággal megállapítani, mert a revolver általánosan használt fegyvertípus volt. Az is lehetséges, hogy a gyilkos vette magához a fegyvert és

saját revolverével ölte meg a zeneszerzőt, hogy így öngyilkosság látszatát keltsse. Egy falbaépített szekrényt a gyilkosság szobájában tárva-nyitva találtak

és valószínű, hogy a gyilkos abban rejtőzött el. A közeli ablak nyitva volt a gyilkosság pillanatában, tehát a gyilkos könnyen elmenekülhetett.

A helyszíni nyomozás nem írt semmi eredménnyel és így a rendőrség a meggyilkolt zeneszerző életkörülményeiből igyekszik nyomokat szerezni a gyilkos kiletének felderítésére.

Manoilescu nyílt levele Madgearu volt pénzügyminiszterhez

változtatni a szerződést, azonban Stewarték közölték, hogy nem hajlandók lemondani a szerződésben biztosított előnyeikről.

— Madgearu azonban — jelentette ki Manoilescu — már akkor is le szeretne volna rázni a felelősséget és egy levélben azt írta Pan Halipának: „beleegyeztünk az Ön által ajánlott pénzügyi lebonyolításba”, a Stewart szerződéssel kapcsolatosan. Pan Halipa azonban nem volt hajlandó vállalni a felelősséget és a miniszterek közötti levelezésben szokatlan megjegyzést írt rá kollegája levelére. Az akkori közmunkaügyi miniszter ugyanezt jegyezte rá Madgearu átiratára:

„Közlendő a pénzügyminiszteriummal, hogy a pénzügyi lebonyolítási terv nem a mi miniszteriumunktól származik”.

Mindezekután leszögezi még egyszer Manoilescu, hogy az állam 55 millió kárért egyedül Madgearu felelős.

Leszurta a polgármestert, mert megtagadta egy okmány kiadását

Szőfiából jelentik: Ivanov György 73 éves gazda tegnap megjelent a viddini városházán, ahol bizonyos telekügyeket akart elintézni. A gazdát kérésével a viddini polgármester elé utasították. A polgármester jól ismerte a kérdéses telekügyet és arra az álláspontra helyezkedett, hogy ez semmiképpen sem illeti meg Ivanov gazdát. Ivanov György, amikor a polgármester elutasító válaszát meghallotta, annyira felindult, hogy korát meghazudoló fürgeséggel kést rántott és rögtön a helyszínen bosszút állt a polgármesteren: markolatig döfte a kését szívébe.

Az „Aradi Közlöny“ Bucurestiben a következő újságkioszkokban kapható:

„Hotel Stanescu“-val szemben (Str. Regalan.)
Calea Victoriei, Picadilly-kávéházzal szemben.
Calea Victoriei és Bulevardul Academie mindkét sarkán.

„Athene Palace“ szállodával szemben levő sarokbódében.

„Grand Hotel“-lel szemben, a főposta sarkán.

Hetvenegy tanítói állás vár betöltésre Aradmegyében

Mely községekben helyezkedhetnek el az állás nélküli aradmegyei tanítók?

A hivatalos lap ma közli az egyes megyékben, tanítók és tanítónők részére megürült állásokat. Az aramegyei összeállítás a következő: Araneag, Avram Iancu, Baluta, Budesti, Bontesti, Cicir, Ciud, Crocna, Dud, Dulcele, Dumbrava, Galsa, Gurba, Halmagiu, Gurahont, Halmageie-Bontesti, Iratos, Iosas, Lazuri, Lungsoara, Leasa, Lupesti, Miniad, Minisel, Nadlac, Poenari, Rosia, Rudna, Regele Carol, Rovine, Salas, Satul-nou, Sanmartin, Sicula, Saturau, Soimos, Sepreus, Samosches, Slatina de Mures, Tisa, Taut, Varfurile, Ghioroc, Pauseni, Aldesti, Buceava, Nadas, Sintea-mare, Simandul de Jos, Arad-Campia Lebedei.

A fenti az elemiskolákra vonatkozik, óvodáknál a következő aradmegyei községekben kapható állás:

Dorobanti, Nadlac, Peregul-mic, Peregul-mare, Pancota, Socodor, Sanmartin, Seiniac, Seitin.

Aradmegyében az óvodákkal együtt összesen hetvenegy tanítói állás vár betöltésre.

Orvosi tanács!
Ne legénykedj „**OLLA**” nélkül, ne végy utánzatokat!

3—4 szobás lakások

modern házban, központi fűtéssel,

november 1-re előnyösen kiadók.

Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 333

MA szegedi halászlé, rántott harcsa és kecsge élő marosi halból :: Turós csusza, lángos Auernél, zsidó templom mellett.

3547

„Titulescu egyike lesz a világbéke megteremtőinek“

Politikamentes interjú Titulescuval Cap-Martinban — Még csak nyolc napig tart a külügyminiszter arany szabadsága, de addig kedvére hódol szenvedélyének, az uszósportnak

Párisból jelentik: A Le Journal című lap Geo London nevű munkatársának tudósítását közli. London beszélgetést keresett Titulescuval Cap-Martinban. A Palace-szálló portása tagadólag int, kifejezett utasításra. Titulescu nem akar fogadni senkit, de telefonálni fog, hogy látták-e az uszodában? A bármixer kifejezi azt a véleményét, hogy nem fogom megtalálni Titulescut, aki tudomása szerint motorcsónakon Cannes-ba vagy Monte-Carloba utazott és nem tudni, mikor tér vissza. Alig mondta ki e szavakat, mikor maga Titulescu tűnt föl, aki éppen fürdésről jövet csak fürdőköppenyt vett magára. Minden bevezetés nélkül kifejezte örömét, hogy szabadságát a Cote d'Azur csodás sarkában töltheti, hol már egy hónapja tartózkodik. Itt inkognitóban tartózkodik és alkalma volt olyan körülmények között, melyeket elmondott nekem, — de nincs módomban továbbadni, miután e rendkívül érdekes beszélgetés bizonyos részleteire hallgatást fogadtam — kifejezte azt a megingathatatlan akaratát, hogy

egyike lesz a világbéke megteremtőinek.

Miközben vele beszéltem, eszembe jutott egy Poincaréval folytatott beszélgetésem, mikor ő elválásunk alkalmával ezt mondta:

— Mindezt mindketten nyilvánítjuk, de nem ismételiük meg!

Titulescu megengedte annak közlését, hogy itt eltöltött szabadságát munkával tölti

és különösen a Balkán-paktum alkalmazását tanulmányozza, melynek egyik tevékeny létrehozója volt ő is.

— Általános vélemény szerint nehezen dolgozom — mondotta mosolyogva Titulescu. — Romániának a világháborúba való belépése óta, 18 éve, egyetlen napig sem szünetelt munkám, amit vagy mint miniszter, vagy mint követ végeztem. Ahányszor csak szabadidőm volt, néhány órát kedvenc sportomnak, az uszásnak szenteltem, amit a legegészségesebb és legkellemesebb sportnak tekintek. Mielőtt idejöttem volna, week-endet töltöttem Konstantinábulban, a Fekete-tenger szép román kikötőjében. Nem szeretek zárt helyen uszni, inkább belevetem magamat a hullámokba, olyan helyen, ahol 7—8 méteres mélységet is elér a víz. Ugy értem, hogy nem szeretem a játszadozást, hanem a komoly uszást.

Titulescu azután Schuschnigg esztrák kancelláról beszélt, aztán Mussoliniról és Hitlerrel. Titulescu egyidejűleg tiszta francia nyelvet beszél. Valamivel később meggyőződésem róla, hogy a cocktailnél egy angol diplomataival nem kevésbé perfekt angolsággal társalgott, sőt hallottam, amint néhány fiatal német leánynak egy heidelbergi diákkal együtt bókokaft mondott. Mielőtt visszatért a szállóba, szerelmes pillantást vetett a Földközi-tengerre, mely sohasem volt ilyen kék és kijelentette, hogyha lesz ideje, még egy fürdőt vesz az este folyamán, de sajnos, 8 nap múlva minden befejeződik.

Meggyilkoltak egy dúsgazdag asszonyt

Lugojon és elrabolták a lakásán levő adósleveleket

Lugojról jelentik: Borzalmas gyilkosság történt Lugojon a Lénau-ucca 28. sz. házában. Hosszu évtizedeken keresztül egyedül lakott Blaj Elena 77 éves dúsgazdag özvegyasszony. Blaj Elena alig érintkezett szomszéjaival, mindössze rokonsága kereste fel néhanapján, meg a kölcsönkeresők, mivel az öregasszonynak sok készpénze volt és ismert pénzkölcsönző hírében állott, aki kamat mellett hajlandó volt készpénzt kölcsönözni a megszorult kismembereknek.

Blaj Elenát tegnap egész nap nem látták szomszéjai. Délután egyik rokona, Galettár János kereste fel, aki térszót hozott nagynénjének. A fiatalember, miután hiába zörgött a ház kapuján, a szomszédház udvarába ment, ahol egy létrát támasztottak a kerítésnek és egy szomszédgyerek átmászva a Blaj-házba, kinyitotta a kaput.

Kezdődik a palesztinai utazások ideje!

Vegye igénybe a pontos és kényelmes S. M. R. (Serviciul Maritim Roman) hajókat.

Csoportoknak jelentős kedvezmények!

Kérjen bővebb információt az indulásokról és viteldijakról a S. M. R. képviselőtől:

Künstler utazási és vizumirodától
Arad, Bul. Reg. Maria 24.

A belépő Galettárt borzalmas látvány fogadta:

Nagynénje bevert fejével, holtan feküdt az ágyban.

körülötte nagy rendetlenség, a párnán pedig vérnyomok. A megrémült fiatalember azonnal a rendőrségre rohant, ahonnan rendőri különítmény sietett a helyszínre.

A rendőrség megállapította, hogy az asszony jobbhalántékán erős zuzott seb van, azonkívül fejét mélyen a párnák közé szorították, kezeit teste alá nyomták és így megfojtották. A halál huszonnégy órán belül állott be. Az ágy szalmazsákját az ismeretlen gyilkos darabokra szaggatta. A szekrényből mindent kihányt.

fehérnemű nem hiányzott, ellenben az adóslevelek, amelyeket kikölcsönzött pénze ellenében adósaitól beszédelt Blaj Elena, hiányzottak.

Azt hiszik, hogy a tettes Blaj Elena egyik adósa lehetett, aki az asszonytól haladékat kért, de nem kapott és ekkor végzett a nővel.

A nyomozó közegek az éléskamrában 17 darab 10 koronás aranyat, 20 darab 20 koronás aranyat, 31.000 lej összegben ötszázlejeseket, háromezer lej értékben 100 lejeseket, 400 lej értékben tizlejeseket és hat kilogramm egy- és kétkoronás ezüstöt találtak skatulyákban. A lázasan kutató gyilkos bizonyára

csak az adóslevelek eltüntetését tartotta fontosnak,

így nem tulajdonított nagy fontosságot az éléskamrában elhelyezett készpénznek.

A rendőrség erélyesen nyomozza a gyilkost és szilárd a meggyőződése, hogy azt az adósok között találja meg. Eddig még nem jutottak nyomra.

Drótsövénnyek

Belgium augusztus végén. Száz kilométer felüli sebességgel rohan autónk a Brüsszel felé vezető országúton. Aachen után elérjük a német-belgiumi határt. Vendéglátó gazdámra, aki felszedett az országúton, diplomáciai utlevele van, tehát nagyon udvariasan bánnak velünk. Pár perc után már tovább is mehetünk. Az út kanyarodik egyet, és mi meglepetten kiáltunk fel:

— Drótsövénnyek!

Az út mellett 10—15-szörös dróthálózat mérsékelt barátságos látványa tárul szemünk elé. Mintha egy roppant sündisznó lenne az előttünk fekvő domb. De a tüskék acélból vannak és nem tudnak lesimulni! Lépten-nyomon beton és acéttornyok emelkednek, a feltűnően dombos gyeplő alól ágyúcsövek kandikálnak elő. Végigrohanunk a néma falvakon és elsodálkozunk. Németországból jövünk, megszoktuk a százlőerdőt, az énekszóval felvonuló rohamosztágyosokat, a sok propaganda plakátot és főleg a hatalmas önbizalmat. Ezekből semmit sem látunk itt. A kopár, kietlen falvakban mintha a halál lakna. És érdekes, nem a világháború szörnyűségeinek a maradványai döbentenek meg, hanem új harcok előrevetett árnyéka. Az uccákon mindenütt katonák állnak. Eleinte azt hittem, hogy éppen valami nagyobb szabású hadgyakorlatot tartanak, de felvilágosítottak:

„A belga hadsereg állandóan készenlétben áll. Ez a tetőtől talpig felfegyverezett nép mégis fél. Brüsszelben valóságos háborús hisztéria vett erőt az embereken. Egész éjjel fényszórók kutatják az eget, az uccákon ácsorgó rengeteg munkanélküli csavargó másról sem beszél, mint az eljövendő háborúról.

Sétálok a nagyforgalmu uccákon. Egyszerre egy rendesen öltözött ur mellém szegődik és megszólít:

— „Mit gondolsz, uram, lesz háború?”

Nem várt választ, tovább folytatja:

— „Ennekem az a benyomásom, hogy egyhármal lesz. Lehetetlen állapotok vannak a világon. Maga elé néz, megcsóválja a fejét és egyvarias köszönés után magamra hagy.

Szinte betegesen félnek az emberek a némettől. Mikor megtudják, hogy Németországból jöve elhalmoznak kérdésekkel:

— Igaz, hogy hatalmas titkos hadianyagra táraik vannak?

— Igaz, hogy a nép teljesen Hitler mögött áll?

— Igaz, hogy vissza akarják hozni Vilmos császárt?

Kapva kapnak minden kis rossz híren és gyerekesen örülnek, ha hallják, hogy a mellettük heverő germán óriás bajokkal küzdök.

Az uccákon hatalmas forgalom, pazar kirakatok, elegáns nők, gyönyörű fényreklámok. Leptenyomon kis büféket lehet találni. Ezek mindegyikén vannak és az emberek olajban sült krumpli mellett tárgyalják a legújabb politikai eseményeket.

Egyszerre csak kiszaladnak az uccára, bámulni: **Katonák jönnek!**

De itt nem éljenzik meg őket, mint Németországban és nem néznek rájuk olyan büszkén.

Fáradtan szemlélik őket, sóhajtanak és viszszamennek az olajos krumplihoz.

Belgium, a „Béke” 16. évében... S. D.

Olcsó üdülés szeptember hónapban!

Carmen-Sylva	— — —	8 teljes nap	Lei 1.600
Eforia, Hotel Bellona	— 8	" " "	2.240
" Sátor tábor	— 8	" " "	850
Constanța, Hotel Palace	8	" " "	1.600
Tekirghiol-Băi	— — —	8 " " "	960
Herkules-fürdő	— — —	8 " " "	1.760
Buzias-fürdő	— — —	8 " " "	2.000
Püspök-fürdő	— — —	8 " " "	1.440
Sovata	— — —	8 " " "	1.210
Tusnad-fürdő	— — —	8 " " "	1.600
Vatra-Dornei fürdő	— 8	" " "	1.600

Beiratkozások és felvilágosítások:

a Sándor (Európa hivatalos menetjegyirodában)

BULEV. REGINA MARIA 10. A megyei prefektúrával szemben. CD CONSUM-tagok készpénzárón 6 havi részletre vehetnek részt!

A FRANCIA ÁLLAM GYÓGYFORRÁSAI VICHY CELESTINS

Vese- és hólyagbántalmak, köszvény, cukorbetegség, artritizmus gyógyítására
VICHY GRANDE GRILLE májbajoknál és epebántalmaknál
VICHY HOPITAL gyomor- és bélbántalmak esetében

Vezérképviselő: Philippe Finkelstein, București, Strada Câmpineanu 20.

SPORT KÖZLÖNY

Felmentette a hadbíróóság a nemzetgyalá- zással vádolt oradeai futballistákat

Nemcsak Oradea, hanem az egész ország sporttársadalmának élénk érdeklődését váltotta ki a CAO és a Crisana ismeretes botrányos ügye, amelyben a hadbíróóság tegnap mondotta ki az utolsó szót.

A hadbíróóság ugyanis a CAO játékosait, Bartát és Feuersteint felmentette a nemzetgyalázás vádjától, ugyanis a tanuvallomásokból megállapították, hogy a két játékos nem tette meg a terhükre

rótt nemzetgyalázó kijelentéseket. A váddal a Crisana-játékosok sportféltekenység diktálta vádjai omlottak össze.

A hadbíróóság a felmentő ítélet meghozatala után kimondotta azt is, hogy a meccs utáni botrány ügye polgári bírósághoz tartozik

és a periratokat már el is küldötték a törvényszékhez.

Megsemmisítő győzelmet aratott a Venus a katonai válogatott felett

Venus—Katonai válogatott 6:0 (1:0)

A Venus-pályán, mintegy 5000 főnyi közönség jelenlétében, villanyfény mellett játszotta a Venus a katonai válogatott csapattal a pompásan játszó, gépszerű össziátékkal folgozó országos bajnokcsapat megérdemelt, élelves győzelmet aratott a katonai válogatott felett, amelynek játékosai csak az első félidőben bírták az iramot. Petea Valcov és Dumitrescu 2-2 gólt lőttek. Colea Valcov és Morariu egyet-egyet. A Venus vezetősege csütörtökön este bankett keretében ünnepli meg a csapat legutóbbi értékes győzelmét.

5 Európákupa-meccs kerül az őszi szezón folyamán lebonyolításra

A Középeurópai Kupamérkőzések új szezonja indul meg az idén és az 1934—35. évi Kupa-kampány során, már az idén összesen öt meccs kerül lejátszásra. Az öt meccs a következő:

Szeptember 23.: Csehország—Ausztria, Bécsben.

Október 12.: Ausztria—Magyarország, Budapesten és Csehország—Svájc, Bernben.

November 11.: Ausztria—Svájc, Bernben.

Az ötödik mérkőzés Olaszország—Magyarország-meccs, amelynek időpontja még nem meghatározva.

csapat meccsel vasárnap a román kupa első fordulóján

Vasárnap indulnak meg a másodizben kiírt Román Kupa-küzdelmek, amelynek első selejtező fordulóján 50 csapat találkozik 25 meccs keretében. Az első fordulóhoz tartozó selejtezőmeccsek közül még hét játék kerül lebonyolításra későbbi időpontban és a második fordulóra azután az erővesztők is bekapcsolódnak, míg a harmadik forduló már a nemzeti bajnokságban résztvevő csapatok bevonásával kerül lebonyolításra. A román kupa első fordulójában aradi csapat nem szerepel.

O Párbaj a román—cseh katonai meccs epilógusa. A kisantant katonai labdarugó torna során a cseh—román mérkőzésen Dumitrescu kapitány a román csapat vezetője sértő szavakkal illette a mérkőzést vezető Radu Istrati bírót, aki a meccs után provokáltatta sértegetőjét.

Gelb József aradi birkózóbaínok 10 éves amerikai tartózkodás után hazaérkezett Aradra

Nagyon sokan emlékeznek még Gelb Józsefre, az aradi Vulturi klub kiváló, többszörös országos-bajnok birkózójára, aki mintegy 10 évvel ezelőtt kezébe vette a vándorbotot és Amerikába vándorolt. Gelb József volt Dél-amerikában, valamint az Egyesült-Államokban is és a napokban érkezett meg Aradra, miután betegsége hazatérésre kényszerítette. Gelb József hozta magával Megyeri Zoltánnak, az AMEFA, majd az SGA ágyuszerű lövéséről híres csatárának levelét, ak' ugyancsak több, mint 10 éve Amerikába távozott. Megyeri levelét Bauer Gyulához és Faragó Zoltánhoz, az SGA egykori vezetőihez intézi (Bauer Gyula már néhány évvel ezelőtt elhunyt) és sorából a houvágy és régi sportbarátai iránt érzett őszinte szeretet csendül ki. Különös szeretettel emlékszik meg Stojfa Sándorról és Pálmás Lajosról, de üdvözlését küldi valamennyi régi sporttársának is.

O Szombaton éjszakai mérkőzés lesz Timisoarán. Szombaton este fél 10 órai kezdettel a Rapid-pályán a házigazdák a CAT csapatát látják vendégül. Az első éjszakai mérkőzés iránt Timisoarán óriási az érdeklődés.

UJSÁG

budapesti napilap
állandó ingyenes mellékletel:

minden pénteken minden vasárnap
rádiómelléklet teljes mélynyomású képes és
európai másorral. szöveges melléklet.

Kérjen mutatványszámot:

UJSÁG kiadóhivatala
BUDAPEST 62, postafiók 282.

Előfizetés megrendelhető a
Löbl Hirlapirodában Arad.

Meggyilkolta és máglyára tette örült feleségét

Tíz évre ítélte a tábla a hitvesgyilkos gazdát

Timisoaráról jelentik: A tábla Pavelescu—Safirescu—Hossu dr. szüneti tanácsa tegnap Barbu Gruia secusigiui gazdálkodó ügyét tárgyalta, aki előre megfontolt szándékkal elkövetett hitvesgyilkossággal vádoltak. Barbu Gruia mintegy hatvanéves ember, neje sem volt sokkal fiatalabb nála. Az asszony néhány évvel ezelőtt igen furcsán kezdett viselkedni: vallásosság vett erőt rajta, egyre a kolostorokat és templomokat járta és férjéről tudni sem akart. Barbu Gruia eleinte ügyet sem vetett a dologra, de később aggasztani kezdték az egyre határozottabb rohamok és nejét a lugoji elmeegógyintézetbe vitte megvizsgálni, ahol megállapították, hogy az asszony elmebeteg. Az asszonyt hazavitte Gruia, de ettől kezdve Gruia gazda megváltozott. Ritkán látták csak szomszédai, egész nap elzárkózott házába, vagy a mezőn dolgozott.

Tavaly februárban nagy tüzre lettek figyelmesek a község lakói. Mindenki a tűz felé futott. Gruia házában az udvaron lobogó lánggal égett egy szénakazal, az égő kazal közepén pedig Gruiané feküdt. A szomszédok hamar eloltották a tüzet és kivették Gruianét a tűzből. Az asszonyt először ájútának vélték, de később kiderült, hogy már régen halott. A másnap megtartott szemle megállapította, hogy Gruia Barbu megfojtotta nejét, azután a szobából az udvarra vitte, feltette a szénakazalra és meggyújtotta a szénát, számolva azzal, hogy a szomszédok nem veszik észre idejekorán a tüzet és így megszabadul az örült asszonytól.

Gruia először tagadott, később mindent belismert. A törvényszék

tíz évi kényszermunkával sújtotta. A tábla az ítéletet helybenhagyta. Gruia semiségi panasszal élt az ítélet ellen.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Egyik erdélyi napilap a mai napon aradi hirdás alapján megírta, hogy egyik aradi nagy hentesáru-cég „fekete sertőseket” hozott forgalomba. Ezuton hozzuk a közönség tudomására, hogy cégünknek semmi köze sincs az üggyhez. Cégünk hasonló ügyletekkel soha sem foglalkozott.

Eisele József
hentesáru üzeme,
Avram Iancu-tér 17.

Értesítés

Alulírott sorsjegyarúsítók megállapodtak abban, hogy a most folyó 5-ik osztály nyerevényeit, habár az Állami Osztálysorsjáték igazgatóságának rendelkezése értelmében csak október 10-én folyósíthatnánk, méltánnyossági szempontból a nyerevények kifizetését már szeptember 12-én megkezdjük.

Aradi Általános Takarékpénztár,
Aradmegyei Takarékpénztár,
Goldschmidt Bankház,
Iliescu Bankház,
Sándor Iván és Társa,
Waggon-Lits.

3550

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik boldogult férjem halála alkalmával részvétüket fejezték ki, ezuttal mondunk hálás köszönetet.

özv. Pártos Kálmáné
és gyermekei.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Magymérvű devizahiány miatt új rendszert készít elő a Nemzeti Bank kormányzósága

Négy-öt hónappal ezelőtt aprobált engedélyek alapján sem lehet külföldi devizát szerezni — Mi az oka a nagy késésnek?

Többször szóváltottuk már a kereskedelmi és pénzügyi körökben tapasztalható nagymérvű devizahiányt, amely miatt a romániai behozatali cégek, gyárak és kereskedők alig bírják a külföldi szállítókkal szemben fennálló árutartozásaikat kiegyenlíteni. Mint Bucurestiből jelentik, a Nemzeti Bank igazgatóságát most már intenzíven foglalkoztatja ez a súlyos probléma, mert a devizakiutalások késése súlyos károkat idézett elő. Több hónappal ezelőtt, például áprilisban, aprobált devizakiutalást még most sem teljesítették néhány országgal szemben és emiatt természetesen a külföld egy részével megszakadnak a kereskedelmi kapcsolatok.

Ezek a nehézségek azért következtek be, mert az aprobálás csak elvi alapon történik, a deviza-kifizetés pedig úgy, ahogyan az illető külföldi államból a devizák a Román Nemzeti Bankhoz befolyanak.

Ez a rendszer, amelyet legelőször Németországban honosítottak meg, tulajdonképpen vé-

dekezés az utóbbi időkben beállott export csökkenése miatt. A különböző országok tudvalevőleg hihetetlen mértékben leszállították nálunk a vásárlásaikat és emiatt kereskedelmi mérlegünk, amely még rövid idővel ezelőtt is többmilliárdos aktívát mutatott, most 300 millióval passzívává vált.

A Banca Nationala minden lehetőséget elkövet, hogy a különböző országokkal megjavítsa fizetési helyzetünket. Evégett kötött új clearing-egyezményt Francia- és Olaszországgal és remélhetőleg ez alapon megjavulnak a viszonyok. Egyébként megnyugvással szolgálhat, hogy a Banca Nationala kormányzóságának tervei szerint a közeljövőben teljesen megváltoztatja az eddigi fizetési rendszert. Ez azonban csak Dimărescu bankkormányzó szabadságidejének lejártá után valósulhat meg. A bankkormányzó nyári szabadsága szeptember közepén jár le és addig is több értekezleten előkészítik ezt a rendkívül fontos kérdést s a külfölddel való fizetési rendszerünket gyökeresen fogja módosítani a Nemzeti Bank.

Aradi iparosok tömegárukat szállítanak Palesztinába

Az exportra kerülő készítményeket csütörtökön bemutatták az aradi Kereskedelmi és Iparkamarában

Beszámoltunk már arról, hogy Románia és Palesztina között több, mint egy év óta igen élénk kereskedelmi forgalom fejlődött ki, mert ebben a keleti államban nagymértékben használhatták az itteni termékeket, különösen az iparcikkeket. Ujabb az építkezési anyagokat is keresik a palesztinai vállalatok, mert ott most erőteljesen indult meg az építkezés és e célból nagy szükség van a romániai faipari vállalatok termékeire.

A két állam közötti szoros gazdasági kapcsolatot újabb bizonyítéka az a hivatalos írat, amely tegnap érkezett az aradi Kereskedelmi és Iparkamarához a palesztinai Román Kereskedelmi és Iparkamara elnökségétől.

A megkeresés alapján öröndetes kilátások nyílnak arra, hogy az aradi és környékbeli iparvállalatok, sőt még a kisebb műhelyek is, számottévo kvantumokat szállíthatnak abba az országba, amely voltaképpen most rendezkedik be teljes erővel és bármilyen fontosabb áru nagyobb formáságok nélkül bevihető, mert ott nem kontingentálnak.

Az Aradra érkezett írat szerint Palesztinában most különösen a narancs szállításához szükséges speciális kisebb-nagyobb ládákat, továbbá furnirokat, gözölt tölgyfaanyagot, különböző faju fenyőfákat, egyszerűbb házak építésénél használt ablak- és ablakkereteket keresnek, amelyeket nagy mennyiségben lehet ott elhelyezni. Ugyanis a különböző kolóniák építésénél sok tömegárura van szükség, amelyeknek egy részét mostanig Oroszországban, Svéd-Norvég-Lengyelországban és Csehszlovákiában vásárolták, de az ottani termelés nem volt teljesen megfelelő. Az Okirálysághoz már szintén vásároltak a palesztinai vevők, mivel azonban nagyobb mennyiségre van szükség és mivel Aradnak igen fejlett asztalos-áru ipara van, most közvetlenül az aradi kamarához fordultak e cikkek miatt. A kamara titkársága azonnal ajánlattételre hívta fel a különböző iparvállalatokat, amelyeknek egy része csütörtök délelőtt narancsszállításhoz szükséges különböző típusú ládákat mutatott be a kamarának s valószínűleg rövid idő múlva megindul a szállítás a távoli Palesztinába, ahol igen jó valutáért vásárolják az árukat.

Nagyarányu sorozatos csalás a hamisított behozatali engedélyekkel

A bucaresti-i vizsgálóbírósg kinyomozta a bünszöveikezet letleget

Bucurestiből jelentik: A pénzügyi kereskedelemügyi minisztériumban már etekkel ezelőtt megállapították, hogy a különböző vámraktárakból igen nagy mennyiségű kontingens-árukat szállítanak el, holott a behozatali engedélyeket a legfőbb kontingens, izottság még nem aprobálta. Mivel a minisztériumokban gyanusnak találták az ügyet, iratokat áttették az ilfovi királyi ügyészghez, amely megállapította, hogy közokirat-misítással párosult csalások történtek.

A vizsgálóbírósg kihallgatta Moric Harth bucaresti-i lakost, aki sok regáti kereskedővel és több gyártulajdonossal állt összeköttetésben és azoknak megbízásából régebbi és kisebb mennyiségekre szóló hozatali engedélyeket meghamisította

és így sikerült sok árut kivinni a vámraktárakból.

A kontingens-engedélyekben lévő, súlynyenyiségeket és az árut végyi anyaggal kitörölte és nagyobb mennyiséget, valamint más, értékesebb árukat irt az okiratokba. Többek között — az Argus jelentése szerint — a Victoria című kaucsuk-cég, a Zentler zsebkendő-cég, Hascal üvegyöngy, Zafir P. fogászati le-rakat vállalat számára is így szerzett áru-cikkeket. A munkában segített neki egy kapitány is és így rendkívül sok árut sikerült csalás útján megkapni. A vizsgálat tovább folyik a többi büntársak felkutatása végett.

A szerkesztőért:

Dr. STAUBER JÁNOS
főel.

Új rendelet érkezett Aradra az állami tartozásoknak bonokkal való fizetéséről és az adókompenzálásról

A hadikárokból származó követelésekbe nem lehet kompenzálni.

Tegnap, csütörtökön 4183. szám alatt, e hó 25-én kelet új rendelet érkezett az aradi behajtási pénzügyigazgatóságához a bucaresti-i amortizációs pénztártól, amely az 1934. április 1. előtti időből származó kincstári tartozásoknak bonokkal való kifizetéséről szól, kivéve azokat, akik kompenzálhatnak. A rendelet a következőket tartalmazza: Ahol a személyi járandóságból kifolyólag áll fenn követelés — például a tanfelügyelőségek és egyházi intézmények alatt működő funkcionáriusok — mindenki egyéni kérvényt állít ki két példányban. A kérvényeket a folyamodó felettes hatósága — pl. tanfelügyelőség, stb. — külön kérvényben is összesíti és a végösszeget feltünteti, azután az összes aktákat benyújtja a pénzügyigazgatóságához. Az egyéni kérvényekre bélyeget kell ragasztani és semmiféle bizonyítvány nem mellékelendő, mert a felettes hatóság a közös kérvényben igazolja az egyéni folyamodványban foglalt követelés jogosságát.

Ha a fentiek közül valaki kompenzálni akar, akkor nem ez az eljárás, hanem a kérvényt közvetlenül a pénzügyigazgatóságához nyújtja be és mellékeli az illetékes adóhivataltól megszerzendő bizonyítványt is, amely az adótartozást igazolja. Ezenkívül a felettes hatóságtól szabályszerűen felbélyegzendő bizonyítvánnyal igazolni kell az állammal szemben fennálló követelés milyenségét és jogosságát. Az ilyen folyamodványokat külön intézik el a pénzügyi hatóságok. Végül felhívjuk a figyelmet arra, hogy a hadikár-követelésekre nem terjed ki a kompenzálás lehetősége, mert ezt a minisztérium még nem engedélyezte.

= Feltűnő áresés az amerikai gyapotpiacon. Párisba érkezett megbízható amerikai jelentések szerint a gyapot áresése olyan katasztrófális, hogy Roosevelt köztársasági elnök annak megakadályozása végett erőteljesen lépett közbe. Többek között arra kérte azokat a szövetségi vezeteket, amelyek néhány millió bála gyapotra kölcsönt adtak, hogy az árukat egyelőre tartsák vissza, mert ezáltal az árcsökkenés megállítható és talán elő lehet segíteni az árak emelkedését is. A gyapotkattellnek most két millió bála áruja van és rövid időre ezt is kivonják a forgalomból.

= Több millió kilogramm gyümölcsöt exportáltak a besszarábiai Tighina megyéből. A tighinai Kereskedelmi és Mezőgazdasági Kamara részletesen beszámol a június 1. és augusztus 29. közötti gyümölcseladásokról. Eszerint Tighina megyéből júniusban a belföld számára almából 6067 kgr., júliusban 155 ezer kgr., körteből 2212 kgr., illetve 635 ezer kgr., cseresznyéből 39 ezer kgr., szilvából júniusban 2000 kgr., júliusban 15 és fél ezer kgr., meggyből 12 ezer kgr., kajszinból júniusban 196 ezer kgr., júliusban 554 ezer kgr.-ot adtak el. A júliusban eladott gyümölcsmennyiség másfél millió kilogramm. Augusztus 1. és 20. között 752 ezer kgr. gyümölcsöt szállítottak a belföldre. A külföldi államokba az alábbi kvantumokat vitték ki: júliusban Csehszlovákiába 214 ezer kgr., augusztusban 400 ezer kgr., Lengyelországba 24 ezer kgr. almát exportáltak.

= Harc az angol font és a dollár között. A bécsi Neue Freie Presse legutóbbi száma amerikai és angliai pénzügyi körökből származó jelentések alapján azt közli, hogy Anglia és az Amerikai Egyesült-Államok között valutaháború fog kitörni. Ez annál feltűnőbb, mert a dollár és a fontsterling hosszú ideig párhuzamosan haladt, de a legutóbbi napokban a dollár már nem követte az angol valutát katasztrófális zuhanásában. A Daily Mail szerint a világot pénzügyi kaosz fenyegeti a két hatalmas valuta harca következtében. Anglia szeretné eltörölni a dollár és a font közötti árfolyamkülönbséget. A Financial News is foglalkozik a nagyjelentőségű kérdéssel és megállapítja, hogy az angliai adminisztratív alakulatok fontsterling készleteinek összevásárlása nem lehetetlen és ha ez megtörténne, úgy a fontsterling teljes katasztrófája elkerülhetetlen.

Autógummi minden méretben gyári árakon szereshetők be Kálmán A. Részvénytársaságnál Arad

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

PÉNTEK, AUGUSZTUS 31.

Bucuresti, 13: Lemezek, 14.40: Könnyű lemezek. 19.05: Rádiózenekar. 20.15: Rádiózenekar. 21: Bizet: Carmen, opera lemezen. — Budapest I. 7.45: Torna. 10.45: Hírek. 11: „Időszerű apróságok.“ (Felolvasás.) 11.40: „Ifjúsági közlemények.“ (Felolvasás.) 13: Déli harangszó. 13.05: Hédevári Béla és cigányzenekara. 13.30: Hírek. 14.30: Bertha István szalonzenekara. 17: A rádió diáklőrája: „Régi vasutak“ 18: Közvetítés az Iparcsarnokból 18.30: Réthy Eszter énekel zongorakísérettel. 19.10: „A technika és az ember.“ 19.45: Sportközlemények. (A magyar—jugoszláv Davis Cup ismertetése.) 20: M. Hír Sári zongorázik. 20.45: A rádió a rádióról 21: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. 22.15: Hírek. 22.35: Győri Lakatos Flóris és cigányzenekara muzsikál. 23.15: Időjárásjelentés. 23.20: Kamarazene. 0.30: Nógrády Guidó jazz-zenekarának műsora Szánthó Miklós énekszámával. — Bécs 12.30: Lemezek. 13: Szimfonikusok. 17.10: Lind, a svéd csalóány. 17.35: Karjelenetek lemezek. 19.10: Staeren bariton dal. és áriaestje. 21: Fodor: A templom egere. háromfelvonásos vígjáték. 22.45: Rádiózenekar. 0.45—2: Sieberth-negyed. — Belgrád. 12: Rádiózenekar. 18.55: Időjelzés. műsorolvasás. 19.30: Mozart: Klarinét-trió. 20.10: Milutinovic Mile népdal-estje zenekarral. 20.40: Lemezek. 22.45: Lemezek. 23: Vendéglői zene. 24—0.30: Tánclemezek. — Breslau. 6: Reggeli dal, lemezek. 7.25: Szórakoztató zene. 16.10: Schumann- és Trunk-dalok (szoprán). 17: Reinerz fürdő zenekara. 22: Röhl: Stine, hangjáték. 23.45—1: Különböző nemzetek táncai. — Kassa. 12.30: Lemezek. 13.30: A 32. gyalogezred zenekara. 20.30: Magyar hírek, lemezek. 19: Magyar műsor. 19.30: Lemezek. 19.55: Magyar hírek. 20.35: Rádiózenekar. — Königsberg. 6: Lemezek. 7.20—9: Reggeli zene Kielből. 14.05: Könnyű zene. 17: A danzigi városi zenekar hangversenye. 20: Lemezek. 22: Zicher-hangverseny. — Leipzig. 17: Rádiózenekar. Schulz-Fürstzenekar csellóművésszel. 19.50: Szórakoztató zene. — Pozsony. 18.40: Lemezek.

19.15: Magyar műsor. 20.45: Schrammelzene. — Róma. 8.30: Kamarazene. 21.10: Lemezek. 21.45: Castelnuovo-Tedesco: G-dur zongoratrió. 23: Könnyű zene. — Varsó. 13.10: Népszerű lemezek. 14.05: Tánczene. 17: Mandolinzenekar. 17.40: Benedetti hegedűművész lemezei. 19.15: Berkwicz zongoraművész nő játéka. 20.15: Tánclemezek. 21.12: A rádió szimfonikus zenekara. 23.15: Kávéházi tánczene.

SZOMBAT, SZEPTEMBER 1.

Bucuresti, 13: Lemezek. 14.40: Könnyű lemezek. 18.05: Jazz. 19.20: Jazz. 20.20: Lemezek. 21: A rádiózenekar szláv hangversenye. 22.20: Rádiózenekar. 23.30: Vendéglői zene. — Budapest I. 7.45: Torna. 10.45: Hírek. 11: Török mesék. (Felolvasás.) 11.40: Tíz perc fényképezés. (Felolvasás.) 13: Déli harangszó. 13.10: Geiringerné-Kunczy Teréz énekel (zongorakísérettel). 15.30: Közvetítés Szombathelyről, az ünnepi hét megnyitására. 17: Ezeremester műhely. 18: Északamerika csodaparkja. 18.30: Tímó Margit magyar nótákat zongorázik. 19: Rádióamatörposta. 19.30: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 20.05: A távbeszélő nemzetközi tanácsadó bizottságának budapesti jubiláris értekezlete. 20.45: A hegedű. Büky Gy. elbeszélése. 21.15: Daljátékelőadás a Stúdióból. „Mézskalács“. Daljáték 3 felvonásban. Irta: Emőd Tamás. Zenéjét szerezte: Szirmai Albert. 23.30: Hírek. 23.50: Aradj Farkas Sándor és cigányzenekara muzsikál. — Bécs. 13: Lemezek. 14.20: Lemezek. 15.10: Művészlemez. 17.40: Mandolinzene. 21.05: Patzak tenorista dal. és áriaestje. 22.15: Jarno: A muzsikusanly, háromfelvonásos operett a Stúdióból. Utána: Jaritz-jazz. Petrov Emil énekével. — Belgrád. 12: Lemezek. 13.05: Rádiózenekar. 19: Lemezek. 20: Rádiózenekar. 20.30: Bosnyákovics Milica népdalokat énekel. 21.30: A királyi gárda fuvószenekara. 23.30: Vendéglői zene. 24: Lemezek. Utána: Tánclemezek. — Berlin. 7.20—9: Könnyű zene. 14.15: Induló- és tánclemezek. 15.15: Operettlemezek. 17: Kis rádiózenekar. 19.20: Hangjáték, zenével. Utána: Strauss János: Római farsang, operett négy képből. — Breslau. 6: Reggeli dal, lemezek. 13: Katonazene. 16.10: Fuvola - és hegedűjáték. 20.30: A jövő hét műsora lemezekkel. 21.10: Szilvási menyország címen tarka zenés-est Friedlandból. — Kassa. 12.30: Rádiózenekar. 13.30: Lemezek. 19: Soc-

kov A. orosz népdalokat énekel. 19.25: Lemezek. 9.55: Magyar hírek. — Köln. 17: Kamarazene. 18.15: uság ének és zene. 20: Nagy rádiózenekar. 21.15: Aissdorfi hangversenyzenekar Lincke-estje a szerző zényletével. — Milano. 12.30: Lemezek. 14—15. Trió. 15.30: Lemezek. 18.10: Tánczene a torinói pályából. 21: Lemezek. 21.45: Delibes: Lakmé.

KÖNYVEK

Akik életünkért harcoltak Paul de Kruij már évek korában a michigani egyetem bakteriologiai tiszteletkének rendkívüli tanára volt. Ugy ottani, majd Rockefeller intézetbeli munkássága olyan eredményeket mutatkozott, hogy neve csakhamar a legszélesebb tudományos körökben is közismertté lett. E könyv nagy orvosi felfedezések történetével foglalkozik. A remekül kiállított hatalmas kötet 350 oldalon diszkréten 180 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepadánál: Cluj.

Egy lány a sok közül. Gilgi, egy lány a sok közül, egy lány a milliók közül, akik szerte a világon, tudatosan, vagy öntudatlanul új életformát, új szabadságot és ugyanakkor új kötöttséget keresnek. Ez a lányti dolgozni, küzdeni, harcolni akar, harcolni a pénz, amely függetlenséget ad és harcolni a függetlenség, amely az életet jelenti. Gilgi is ezen a göröngyön jár, dolgozik keményen a mindennapi kenyérért cserébe kapja az életet, a szerelmet. Megindítja igazabb és maibb szerelmj regényt nem írta, mint Irmgard Keun „Gilgi“-je. Ezer oldalról közeleg az író külsőleg könnyű életű, de belülről ne problémákkal vívódó hősnőjét és ezer oldalról tatja meg őt az olvasónak. Tipus és mégis magányos élet, amilyen magányos élet mindazoké, akik Gilgit magukra ismernek, a mai lányoké, akiknek mindegy kegy a sok közül. Irmgard Keun-nak világsszenzációjentő új regénye az Atheneum kétpengős regényrozetában jelent meg. Egyenként 3—400 oldal, Pomkiállításban, fehér papíron, diszes vászonkötésben, k tetenként 60 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepadánál: Cluj. Kérje a 33 kötetes sorozat prospectusát.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés 20 lej. Minden további ára 10 szóig csupán 20 lej. :- szó 2 lej. :-

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

„Hullámvasut,“ Ma nyolokor a parli sétányon várom.

DISCRECIO-nak levele van az Aradi Közlöny kiadójában, kérem sürgősen átvenni. 3544

„Korrekt“ a jelzett időben és helyen várja. 3549

HÁZASSÁG.

Biztos egzisztenciával rendelkező intelligens fiatalember, ismeretség hiányában keresi vidéki jómódú urileány ismeretségét házasság céljából. Választ „26 éves“ jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kér. 3542

ALKALMAZÁS.

Műszaru gombgyártáshoz elsőrangú szakembert keresek. Ajánlatokat Leitner Ignác, Oradea, Str. Densusianu 4. intézőadók. 410

EGY ÜGYES SZOBALÉANY kerestetik szeptember 1-re. Str. Gh. Popa 6. 3545

LAKÁS.

KIADÓ 1—2 személy részére különb. járattal butorozott szoba fürdőszobával esetleg teljes ellátással. Bul. Carol 81. I. em 3250

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ÉRTÉKES, 32 drbból álló pipagyűjtemény eladó. Cim: Bdu, Regele Carol 69., I. emelet. 8498

Hidraulikus olajprést és egy 21. „Ganz“-hengerszékét keresek vételre. Eladok 50 HP. indikált félstabil gőzgépet. Közvetítőket díjazom. Ing. Elias Győző Timișoara, IV. Bulev. Duca 27. 8415

Üres vas- és fahordók eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételben kerestünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

Vidéki kereskedők I

Gumibocskor (cipő), rádió és zseblámpaelem (Lei 6.50-es) gyári áron kapható. Elemcsere.

„MOTORICA“ műszerésznél Arad, Calea Banatului 8. szám. 3419

FIGYELEM Bőrgarnitúrák 5000 lejtől, cseresznye, ebédle. uriszoba, fehér konyha 1800 le, Singer varrógépek, fehér előszoba fal 500 lejtől, csillárok 1200, fali órák, márkás zongorák és hegedűk, hálósobák 8500-tól, szőnyegek, 6 és 12 személyes ezüst, írógép, schöberli fote, vitrinek, konyhaszekrények, Meidingerkályhák stb. — Zálogtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt tmszoaral zálogház folyósítja. Meghosszabbításokat legolcsóbban vállalunk „COMISIO“ biz. üzlet Bul. Reg. Maria 13., Dácia mellett.

Egy kis Wertheim kassza

Jó állapotban

megvételre kerestefik

Cimeket az Aradi Közlöny kiadójába kérjük leadni.

OKTATÁS.

DAME mit langjähriger Praxis erteilt Unterricht für Anfänger u. Fortgeschrittene, so auch Conversationsstunden in deutscher, englischer und französischer Sprache zu massigen Preisen. — Adress: unter Chiffre Sprachlehrerin in d. Administration des Aradi Közlöny. 354

A GHIBA BIRTA első osztályába járó kisleányom mellé lehetőleg ugyanilyen társnőt keresek teljes ellátásra. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 3541

Internatul de fete evreiesc

Isr. Leányinternátus felvesz bent lakó növendékeket. Kintnő ellátás és correpetálás. Prospektust küld Steiner, Strada Iosif Vulcan 4

INGÁTLAN.

126 katasztrális hold szántóföld 3 és fél hold gyümölcsös, Szentlámás vasuti állomás közelében az 1934—35. gazdasági évre haszonbérbe kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 342

ÜZLETEK.

PERIAMON, fúton, egy jóforgalmu v gyesület, haláleset miatt azonnal átadó. Házzám 594. 35

KÜLÖNFÉLÉK.

Aranyat, ezüstöt legmagasabb áron veszünk. COMISIO biz. üzlet. Bul. Reg. Maria 18.

HIRDESSE!

a 49 éve fennálló

„Aradi Közlöny“-be

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcím: „HUNGARIOTEL“.